

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

ÅRS REDO 2012 VISNING

Dnr HS 2013/62-15

Årsredovisning 2012

Årsredovisningen är fastställd av styrelsen 2013-02-08

Dnr HS 2013/62-15

Innehållsförteckning

Rektor har ordet	3
Studentkåren har ordet	4
Årsredovisningens utformning	5
Underskrifter	6
Resultatredovisning	7
<i>Kortfattat om Högskolan</i>	8
<i>Utbildning på grundnivå och avancerad nivå</i>	9
Dimensionering och utfall	9
- Antal studenter och anslagsutnyttjande	9
- Studenternas fördelning	10
- Examina	12
- Vårdutbildning	14
- Lärarutbildning	14
Profilering inom utbildningen	15
- Forskningsanknytning, inriktning och utbud	15
- Utbildning på alla nivåer	17
Excellens inom utbildningen	19
- Intern kvalitetssäkring	19
- Bildning	20
- Jämställdhet och mångfald inom utbildningen	21
- Hållbar utveckling	22
- Studentinflytande	23
Internationalisering	25
- Studentmobilitet och avtal	25
- Lärar- och personalmobilitet	26
- Internationalisering på hemmaplan	27
- Studieavgiftsfinansierad verksamhet	27
<i>Forskning och utbildning på forskarnivå</i>	29
Forskningsstrategi	29
Profilering inom forskningen	30
- Forskningens inriktning	30
Excellens inom forskningen	31
- Vetenskaplig produktion	31
- Utbildning på forskarnivå	32
- Intern kvalitetssäkring	36
- Externa medel inom forskning	37
<i>Samverkan</i>	40
- Kunskapsöverföring och nyttiggörande	40
- Utbildningens användbarhet för arbetsmarknaden	42
- Uppdragsutbildning	43

Innehållsförteckning (forts)

<i>Synlighet</i>	44
Studiedestination Skövde / Rekrytering	44
- Marknadsföring av utbildning och studieort	44
- Utbildningarnas attraktivitet	45
Varumärket	47
- Omtänksamhet, öppenhet och nytänkande	47
- Internkommunikation	47
- Tydliggörande	48
- Opinionsbildning	50
Forskningskommunikation	51
<i>Miljöledningsarbete</i>	53
<i>Bibliotek</i>	54
<i>Personal</i>	55
- Kompetensförsörjning	55
- Lärar- och forskarkompetens	57
- Jämställdhet och mångfald relaterat till kompetensförsörjning	58
- Arbetsmiljö	61
- Värdegrund	63
<i>Ekonomiskt resultat och prestationer</i>	64
Ekonomiskt resultat	64
- Samlad verksamhet	64
- Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	65
- Forskning och utbildning på forskarnivå	67
- Samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet	68
Kostnad per prestation	69
<i>Finansiell redovisning</i>	71
- Resultaträkning	72
- Redovisning av anslagsfinansierad verksamhet	74
- Balansräkning	76
- Anslagsredovisning 2012-12-31	78
- Tilläggsupplysningar	79
- Notupplysningar	82
- Redovisning av takbelopp	87
- Väsentliga uppgifter	89

Rektor har ordet

Arbetet med att utveckla den akademiska miljön vid Högskolan i Skövde fortskrider. Utvecklingsplanen för 2012-2016 trädde i kraft vid årsskiftet och institutioner och förvaltning har integrerat mål från planen i sin verksamhetsplanering. De tre ledorden *profilering*, *excellens* och *synlighet* omsätts i mål för utbildning, forskning och samverkan. Ett aktivt arbete med värdegrundsfrågor har inletts.

Under året har Högskolan ökat synligheten i omvärlden. Genom att lärosätet uppvisar god ekonomi, ökat söktryck och bra utfall i den första omgången av de nationella utbildningsutvärderingarna har synen på lärosätet ändrats. Högskolan får erkännande från nationell nivå om att det profileringsarbete som inletts är rätt väg att gå för att på ett effektivt sätt hushålla med de statliga resurserna till högre utbildning.

Profileringen med fem forskningsspecialiseringar innebär ett kontinuerligt arbete med att se över och utveckla utbildningsutbudet i enlighet med det. Andelen utbildning på avancerad nivå måste öka och attraktiva magister- och masterprogram behövs för att målet om ytterligare en examensrätt på forskarnivå ska kunna nås. Det är även en viktig del för att öka söktrycket till Högskolans program och kurser.

Arbetsmiljön vid Högskolan är mycket viktig som grund för att vara en attraktiv arbetsplats och studiemiljö. Under året har en psykosocial undersökning genomförts. Resultatet från denna var i många delar positivt, till exempel upplever personalen att de i hög grad bidrar till verksamhetsutvecklingen. Samtidigt måste upplevelsen av hög arbetsbelastning, som också syns i undersökningen, tas på allvar.

Ett stort arbete som avslutades under våren handlade om strategiska allianser med ett eller flera andra lärosäten. Utredningen gjordes för att se över de alternativ som finns att öka takten i utvecklingen. Genom det gradvis minskande anslaget till utbildning måste intäkterna till utbildning och forskning i högre grad än tidigare komma från flera källor. Utredningen om strategiska allianser har under året inneburit att en närmare dialog med Högskolan i Borås inletts.

I september presenterades forskningen för den breda allmänheten under *Forskar-Fredag*. Denna gemensamma satsning över hela Europa blev i Skövde mycket välbesökt. Flera mätningar, som bland annat rör medelcitering och effektivitet (antal publikationer relaterat till intäkter), visar att forskningen har utvecklats mycket positivt. Andelen lärare med doktorsexamen utgör nu 65 procent. Sammantaget gör detta att synligheten för Högskolans forskning ökar, vilket i sin tur gynnar möjligheten att öka andelen externa forskningsbidrag.

Högskolan upplever ett större intresse och stöd från regionen och en ökande vilja än tidigare att delta i olika typer av dialoger. De närliggande kommunerna och Högskolan har enats om att ha kontinuerliga samtal kring utbildningsbehov, ökad rekrytering av ungdomar från studieovana hem, kompetensutveckling, arbetsmarknad etc. Under året har Högskolan haft återkommande dialoger med regionen och stora offentliga arbetsgivare med syfte att säkerställa att utbildningarna är användbara.

Genom att delta i debatten om högre utbildning har Högskolan medverkat till att frågan om rollen för de små högskolorna fått en större plats i samhällsdebatten. Detta kommer framöver att vara fortsatt viktigt, inte minst för att öka studentrekryteringen och för att kunna konkurrera om attraktiva administratörer, lärare och forskare.

Sigbritt Karlsson
Rektor vid Högskolan i Skövde

Studentkåren har ordet

Under året har Studentkåren gått ifrån systemet med Studentombud knutna till Högskolans institutioner och istället återgått till det gamla systemet med olika arbetsområden. Vad vi har sett så här långt tycker vi att detta system är tydligare och skarpare både för Studentkåren att arbeta med och Högskolan att arbeta emot. Genom att våra arvoderade tilldelas ett specifikt arbetsområde kan vi bygga upp en högre kompetens och dessutom får vi en högre kontinuitet i våra respektive fält.

Högskolan i Skövde har en tydlig ambition med sin verksamhet. Denna ambition är att Högskolan i Skövde ska ha utbildningar av hög kvalitet, en ambition som delas av Studentkåren. Vi upplever att vi allt som oftast jobbar sida vid sida med Högskolan och att Studentkårens idéer likställs med de som kommer från Högskolans personal. Vi är mycket nöjda med detta arbetssätt och vi har sett i nationella utvärderingar att det ger bra resultat.

Under det gångna året har vi sett stora förändringar inom utbildningspolitiken. Detta har drabbat samtliga Sveriges lärosäten, men Högskolan i Skövde har varit särskilt utsatt för påtryckningar från Utbildningsdepartementet. Det vi upplevt mest påtagligt är det nya kvalitetsutvärderingssystemet samt frågan om lärosätessammanslagningar. Vi upplever även i dessa frågor att vi och Högskolan arbetar i samförstånd för att göra det bästa möjliga för Högskolans studenter. Samtidigt önskar Studentkåren att Utbildningsdepartementet tar ett reellt ansvar för att högre utbildning i Sverige ska ha hög kvalitet och vara tillgänglig för alla, kostnadsfritt.

Under förra året var vi kritiska till hur vissa studiesociala frågor behandlades av Högskolan. Vi ser nu väldigt positivt på hur dessa frågor har behandlats. Vi har ett mer välfungerande samarbete kring introduktion och Högskolan satsar mer på likabehandlingsfrågor, detta är väldigt bra. Framöver skulle vi dock gärna se ett mer systematiskt arbete med att skapa fler och mer varierade studiemiljöer - som de särskilda studieplatser som finns för designingenjörer och matematikstudenter. Vi tror att detta skulle bidra till att Högskolan i Skövde blir en ännu bättre utbildningsmiljö.

Vad gäller koppling mellan utbildning på grundnivå, utbildning på avancerad nivå och forskning samt rekrytering av studenter till utbildning på avancerad nivå ser vi att Högskolan i Skövde har en del kvar att göra. Vi anser även att dessa frågor hänger ihop. I en del utbildningar blir det ibland väldigt mycket fokus på anställningsbarhet istället för användbarhet och för många studenter på grundnivå är en akademisk karriär osynlig. För att förbättra detta samt förankra Högskolans framgångsrika forskning i utbildningarna ser vi gärna att Högskolans forskare och dess forskning integreras mer i Högskolans utbildningar på grundnivå. Vi tror att detta skulle göra fler studenter intresserade av att fortsätta sin utbildning på avancerad nivå.

Sammanfattningsvis är vi väldigt nöjda med att kunna konstatera att det finns ett väldigt väl fungerande samarbete mellan Studentkåren och Högskolan i Skövde. Det är ett nöje att arbeta med studentpolitiska frågor i en miljö där studenter tas på allvar och där studenternas synpunkter ses som värdefulla och inte problematiska. Högskolan i Skövde är en högskola där studenterna sätts i fokus och vi ser med glädje fram emot ytterligare ett år av väl fungerande samarbete.

Studentkåren i Skövde genom
Joakim Kävrestad, Kårordförande 2012

Årsredovisningens utformning

I årsredovisningen lämnas en redogörelse för verksamheten vid Högskolan i Skövde (Högskolan) under år 2012. Redovisning görs såväl mot nationella som lokala mål för verksamheten. De nationella målen återfinns främst i Högskolelagen och i regleringsbrevet för 2012 medan de lokala målen anges i Högskolans utvecklingsplan för 2012-2016.

Årsredovisningens två huvuddelar är *resultatredovisning* och *finansiell redovisning*. Resultatredovisningen är indelad i avsnitt för Högskolans kärnverksamhet som är *utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskning och utbildning på forskarnivå* samt *samverkan*. Vidare finns avsnitt för *synlighet, miljöledningsarbete, bibliotek, personal* samt *ekonomiskt resultat och prestationer*. Den finansiella redovisningen består av *resultaträkning, redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet, balansräkning, anslagsredovisning, tilläggsupplysningar, notupplysningar, redovisning av takbelopp* och *väsentliga uppgifter*.

Högskolans utvecklingsplan är strukturerad efter ledorden *profilering, excellens* och *synlighet*. Denna indelning återfinns även i flera av resultatredovisningens avsnitt, i syfte att tydliggöra rapporteringens koppling till de lokala målen. De mål och krav som gäller för de olika delarna av verksamheten återges i rutor i inledningen till de olika avsnitten. Källorna för de uppgifter som presenteras i tabellform är, om inte annat anges, Ladok (det nationella systemet för studieadministration inom högre utbildning), Kursinfo (Högskolans lokala utbildningsdatabas), Agresso (Högskolans ekonomisystem) samt Palasso (Högskolans personaladministrativa system).

Denna årsredovisning, som är utformad enligt de krav som anges i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, skickas till regeringen, Riksrevisionen och Ekonomistyrningsverket. Utöver årsredovisningen sammanställs även en *årsberättelse* som främst används för att informera det omgivande samhället om Högskolans verksamhet. Årsberättelsen har sin grund i de uppgifter som finns i årsredovisningen.

Underskrifter

Högskolans styrelse har vid sitt sammanträde 2013-02-08 beslutat att fastställa årsredovisningen för Högskolan i Skövde 2012.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Urban Wass
Ordförande

Sigbritt Karlsson
Rektor

Mats Ekholm

Kristina Eklöf

Pia Falk

Lars Härenstam

Kristina Jonäng

Helena L Nilsson

Bertil Svensson

Katrin Dannberg

Karin Klinga Levan

Mikael Wickelgren

Joakim Kävrestad

Tobias Andersson

Henric Wallgren

Resultatredovisning

Kortfattat om Högskolan

År 2012 har präglats av en positiv utveckling för Högskolan i Skövde. I enlighet med den nya utvecklingsplanen för 2012-2016 har ett fokuserat och intensivt arbete inletts för att nå de uppsatta målen. Årets resultat på 14,4 miljoner kronor visar på en ekonomi i god balans.

Utbildning

Utbildningsutbudet har i allt högre grad profilerats mot de områden där Högskolan har sina forskningsspecialiseringar. Enligt de inriktningar som har valts har studenterna blivit fler inom områdena teknik och vård. Andelen studenter inom längre, treåriga program har ökat i förhållande till andelen studenter på kortare, tvååriga program. Campusförlagd programutbildning har prioriterats, framför fristående kurser och utbildning på distans. Under året tog Högskolan emot 45 avgiftsfinansierade studenter vilket är en kraftig ökning jämfört med de 12 som registrerades 2011. Sammantaget har utbildningsvolymen minskat något i förhållande till föregående år, som en anpassning till de minskade resurserna från regeringen. Antalet helårsstudenter år 2012 var 4 315, varav 4 294 finansierades via anslag.

Resultaten från den första omgången av de nationella utbildningsutvärderingarna presenterades under året och där uppvisade Högskolans utbildningar god kvalitet. Nationell utvärdering pågår av ytterligare 15 examina vid Högskolan vilket inneburit ett stort arbete med självvärderingar under 2012. Lokalt har utbildningarna inom vård och pedagogik utvärderats av ansvarig fakultetsnämnd. Under året har också Högskolan fått tillbaka de generella rättigheterna att utfärda specialistsjuksköterskeexamen.

Forskning

En fortsatt utveckling har skett inom Högskolans tre forskningscentrum *Informations-teknologi*, *Systembiologi* och *Virtuella system*. Profileringen gynnas av de satsningar som görs inom ramen för Högskolans KK-miljö. Forskningen inom specialiseringarna *Framtidens företagande* och *Välbefinnande* har också utvecklats positivt under år 2012, med formande av ett antal forskargrupper. Högskolan hade vid årsskiftet 59 forskarstuderande varav 16 var antagna till den egna forskarutbildningen inom informationsteknologi. Under året har tio av Högskolans forskarstuderande avlagt doktorsexamen. I oktober installerades tre nya professorer, samtliga kvinnor.

Vetenskapsrådets underlag visar på en positiv utveckling av den vetenskapliga produktionen och Högskolan kommer därför att få en ökning av forskningsanslaget år 2013. Ökad forskningsfinansiering kommer också att ske från regionalt håll då Västra Götalandsregionen i slutet av året beslutade om 17 miljoner under två års tid till ett forskningssamarbete mellan Högskolan i Skövde och Högskolan i Borås. Under år 2012 uppgick Högskolans intäkter för forskning till 87 miljoner kronor, varav drygt hälften utgjordes av externa medel.

Samverkan, synlighet och värdegrund

Under året har satsningar skett för att stärka arbetet med internationalisering och uppdragsutbildning, områden som prioriteras i utvecklingsplanen. Ökad synlighet har också varit i fokus genom aktiv och målgruppsanpassad kommunikation med omvärlden. Marknadsföring av Högskolans utbildning och Skövde som studieort, forskningskommunikation riktad mot allmänheten samt opinionsbildande aktiviteter har bidragit till att tydliggöra Högskolan i Skövde och stärka varumärket. Frågor som rör hållbar utveckling, arbetsmiljö och värdegrund har även varit viktiga under året, inte minst i det interna arbetet. Målet har varit att ledorden *omtänksamhet*, *öppenhet* och *nyttänkande* ska vara utmärkande för hela Högskolans verksamhet.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utvecklingen av utbildning på grundnivå och avancerad nivå under år 2012 presenteras i fyra avsnitt. Indelningen grundar sig på den struktur som finns i Högskolans utvecklingsplan samt de mål och återrapporteringskrav som anges i Högskolelagen och i regleringsbrevet för budgetåret 2012. Avsnitten har rubrikerna *dimensionering och utfall, profilering inom utbildningen, excellens inom utbildningen* samt *internationalisering*.

Dimensionering och utfall

Antal studenter och anslagsutnyttjande

Takbeloppet för ramanslaget till grundutbildning för Högskolan i Skövde enligt regleringsbrevet för budgetåret 2012 är:

- 306 704 000 kr

Antalet helårsstudenter vid Högskolan i Skövde år 2012 uppgår till 4 315. I detta antal inkluderas 21 avgiftsfinansierade helårsstudenter.

Volymen inom den anslagsfinansierade utbildningen uppgår under året till 4 294 helårsstudenter. Jämfört med föregående år har en minskning skett med fem procent (215 helårsstudenter). Denna minskning ligger helt i linje med den planering som skett, i syfte att anpassa utbildningsvolymen till de minskade anslagsresurserna. Den ökning som skett av de avgiftsfinansierade studenterna, från 5 helårsstudenter år 2011 till 21 helårsstudenter år 2012, stämmer också väl med Högskolans mål att öka den externa finansieringen av utbildningen. Avgiftsfinansierad utbildning presenteras mer ingående i avsnittet om internationalisering (sid 27).

I tabellen nedan presenteras utvecklingen under åren 2010-2012 av helårsstudenter, helårsprestationer och personer registrerade i någon form av utbildning.

Tabell 1: Antal helårsstudenter, helårsprestationer och registrerade

	2012	2011	2010
Antal helårsstudenter	4 315	4 514	4 475
varav anslagsfinansierade helårsstudenter	4 294	4 509	4 475
varav helårsstudenter som finansieras via studieavgifter	21	5	-
Antal helårsprestationer	3 188	3 245	3 468
varav prestationer från anslagsfinansierade studenter	3 175	3 243	3 468
varav prestationer från studenter som finansieras via studieavgifter	13	2	-
Antal personer registrerade i utbildning*	10 905	11 047	10 277
varav anslagsfinansierade studenter	10 860	11 035	10 277
varav avgiftsfinansierade studenter	45	12	-

* Varje person räknas bara en gång

Som framgår av tabell 2 utnyttjar Högskolan i stort sett hela ramanslaget under år 2012. Utbildningsvolymen motsvarar 99,5 procent av takbeloppet. Under de två tidigare åren har anslagsutnyttjande varit något lägre, cirka 95 procent.

Tabell 2: Anslagsutnyttjande

	2012	2011	2010
Ramanslag i tkr	306 704	321 473	319 156
Utfall i tkr	305 295	305 293	302 314
Andel anslagsutnyttjande i procent	99,5 %	95,0 %	94,7 %

Studenternas fördelning

Utbildningsområden

Studenternas fördelning inom olika utbildningsområden framgår av tabellerna 3 och 4. Under jämförelseperioden har antalet och andelen studenter inom områdena teknik, vård och medicin ökat. Motsvarande minskningar har skett inom områdena samhällsvetenskap och juridik samt undervisning.

Tabell 3: Antal helårsstudenter inom olika utbildningsområden

Utbildningsområden	2012	2011	2010
Naturvetenskap	724	884	660
Teknik	1 493	1 412	1 315
Samhällsvetenskap och juridik	1 141	1 270	1 315
Medicin och vård	563	469	490
Undervisning	148	203	306
Humaniora	168	188	260
Övriga områden (design och musik)	78	88	129
Helårsstudenter totalt	4 315	4 514	4 475

Tabell 4: Andel helårsstudenter i procent inom olika utbildningsområden

Utbildningsområden	2012	2011	2010
Naturvetenskap	17	20	15
Teknik	35	31	29
Samhällsvetenskap och juridik	26	28	29
Medicin och vård	13	10	11
Undervisning	3	5	7
Humaniora	4	4	6
Övriga områden (design och musik)	2	2	3

Förändringarna vad gäller studenter inom olika utbildningsområden har skett i enlighet med den profilering av utbildningen som görs mot Högskolans forsknings-specialiseringar (se även avsnittet som rör profilering inom utbildningen, sid 15). Minskningen av studenter inom undervisningsområdet beror också på att lärarutbildningen enligt den tidigare strukturen fasas ut under perioden.

Program, fristående kurser och distansutbildning

År 2012 utgjorde andelen helårsstudenter inom utbildningsprogram 68 procent och andelen helårsstudenter inom fristående kurser 32 procent. Högskolan har valt att fokusera på studier inom utbildningsprogram och vid sidan av detta ha en mindre andel fristående kurser. Som framgår av tabellerna nedan stämmer detta väl med utvecklingen under jämförelseperioden då programstudenterna har ökat i andel. Antalet programstudenter under år 2012 är dock något färre än föregående år vilket beror på minskningen av den totala utbildningsvolymen.

Tabell 5: Antal helårsstudenter inom program, fristående kurser och distansutbildning

	2012	2011	2010
Helårsstudenter inom program	2 951	2 971	2 859
varav inom distansutbildning	534	524	536
Helårsstudenter inom fristående kurser	1 364	1 543	1 616
varav inom distansutbildning	751	836	634
Helårsstudenter totalt	4 315	4 514	4 475
varav inom distansutbildning	1 285	1 360	1 170

Tabell 6: Andel helårsstudenter i procent inom program och fristående kurser

	2012	2011	2010
Helårsstudenter inom program	68	66	64
Helårsstudenter inom fristående kurser	32	34	36

Tabell 7: Andel helårsstudenter i procent inom distansutbildning

	2012	2011	2010
Andel helårsstudenter totalt inom distansutbildning	29,8	30,1	26,1

Antalet och andelen helårsstudenter inom distansutbildning har successivt ökat fram till år 2011. Utvecklingen har sedan vänt, med en minskning av distansutbildningen under år 2012, se tabell 5 och 7. Detta har skett i enlighet med den inriktning som har bestämts, nämligen att den campusförlagda utbildningen ska prioriteras framför distansutbildningen. Då fristående kurser i högre grad än program har erbjudits via distans har också prioriteringen av programstudier bidragit till en minskning av distansutbildningen.

Studenternas ålders- och könsfördelning

Studenternas fördelning vad gäller ålder är i stort sett oförändrad i förhållande till tidigare år. Hälften av helårsstudenterna, 51 procent, återfinns i gruppen av yngre studenter som inte har fyllt 25 år. Drygt 30 procent är i åldrarna 25-34 år och knappt 20 procent återfinns i kategorin 35 år eller äldre.

Tabell 8: Studenternas åldersfördelning (andel av helårsstudenter i procent)

	2012	2011	2010
- 24 år	51	50	51
25 - 34 år	32	33	33
35 år -	17	17	16

En majoritet av Högskolans studenter är kvinnor, 58 procent. Som framgår av tabell 9 har andelen kvinnor också ökat under jämförelseperioden. Könsfördelningen inom olika utbildningar behandlas i avsnittet om jämställdhet och mångfald inom utbildningen, sid 21.

Tabell 9: Studenternas könsfördelning (andel av helårsstudenter i procent)

	2012	2011	2010
Kvinnor	58	56	55
Män	42	44	45

Examina

Antalet utfärdade examina vid Högskolan år 2012 var totalt 856. Då vissa studenter har avlagt mer än en examen är antalet examinerade studenter mindre än antalet examina. Under året examinerades 770 individer.

Som framgår av tabellen på nästa sida har antalet examina minskat under jämförelseperioden. Den främsta orsaken är att Högskolan inte haft några sjuksköterskestudenter som har slutfört sin utbildning år 2012. Normalt examineras två kullar sjuksköterskor under året och dessa studenter tar också ofta ut dubbla examina, yrkesexamen och kandidatexamen. Examina från den nya sjuksköterskeutbildningen kommer att utfärdas under våren 2013.

Specialistsjuksköterskeutbildningen har också haft ett uppehåll vilket framgår av examensstatistiken. De första studenterna på det nystartade programmet för distriktsköterskor tog examen under hösten 2012.

Vid sidan av förändringarna inom vårdutbildningarna finns andra faktorer som har påverkat examensstatistiken. Lärarprogrammen som hör till den tidigare utbildningsstrukturen fasas ut och studenterna på det nya yrkeslärarprogrammet examineras först i januari 2013. En vikande trend syns även för antalet magisterexamina. Med all sannolikhet beror detta på att antalet inresande studenter inom programmen på avancerad nivå har minskat kraftigt (som en följd av införandet av studieavgifter).

Denna förändring kommer troligtvis att ge större genomslag i statistiken år 2013. Förhoppningen är dock att trenden ska vända tillbaka framöver. Särskilda satsningar ska göras på utveckling och marknadsföring av internationellt konkurrenskraftiga magister- och masterprogram.

Vidare har antalet högskoleingenjörsexamina minskat. En förklaring till detta kan vara att ett av ingenjörsprogrammen, Bistandsingenjör, har fasats ut under perioden. Nya ingenjörsprogram har startat – och kommer att starta – men detta har ännu inte fått genomslag i examensstatistiken. Då Högskolan under de senaste åren prioriterat treåriga program (om 180 hp) framför tvååriga (om 120 hp) minskar även antalet högskoleexamina.

Tabell 10: Antal utfärdade examina

Examenstyp	2012	2011	2010
<i>Generella examina på grundnivå</i>			
Högskoleexamen	83	122	125
Kandidatexamen	428	488	501
<i>Generella examina på avancerad nivå</i>			
Magisterexamen	176	183	202
Masterexamen	3	1	-
<i>Yrkesexamina på grundnivå</i>			
Yrkeshögskoleexamen	2	-	1
Högskoleingenjörsexamen	34	41	46
Sjuksköterskeexamen	19	172	143
Yrkeslärarexamen*	-	-	-
<i>Yrkesexamina på avancerad nivå</i>			
Barnmorskeexamen	19	21	20
Specialistsjuksköterskeexamen	9	7	54
Lärarexamen (enligt tidigare utbildningsstruktur)	83	110	108
Antal examina totalt	856	1 115	1 229
Antal individer som tagit examen	770	893	954

* Utbildning som leder till en yrkeslärarexamen (yrkeslärarprogrammet) startade höstterminen 2011 men de första studenterna examineras i januari 2013.

Vårdutbildning

Högskolan har tagit ytterligare steg i utvecklingen av vårdutbildningarna. Den nya sjuksköterskeutbildningen är inne på sitt tredje år och omfattar nu samtliga årskurser. Den utgör tillsammans med specialistutbildning till distriktssköterska, skolsköterskeutbildning och barnmorskeutbildning ett starkt område med hög kvalitet och gott sökandetryck.

Under året har Högskolan fått examensrätt för specialistsjuksköterska med inriktning mot hälso- och sjukvård för barn och ungdom. Samtidigt fick Högskolan tillbaka examensrättigheter för att utfärda generell specialistsjuksköterskeexamen. Detta innebär att det finns möjlighet för Högskolan att bedriva specialistutbildning inom de 11 inriktningar som anges i Högscoleförordningen. Vårdverksamheterna saknar generellt sjuksköterskor med specialistutbildning och särskilt finns behov av specialistutbildade barnsjuksköterskor. Högskolan planerar därför att i samverkan med Hälsohögskolan i Jönköping starta specialistutbildning med inriktning mot barn och ungdom hösten 2013.

I budgetpropositionen för 2013 tilldelades Högskolan 25 extra platser i sjuksköterskeutbildningen. Under hösten har samverkan skett med representanter från vårdverksamheten för att bereda plats för det utökade antalet studenter.

Lärarytutbildning

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2012 om dimensionering av lärarytutbildning:

- *Universitet och högskolor som har tillstånd att utfärda förskolläraryt- och lärarexamina ska planera för dimensioneringen av olika inriktningar och ämneskombinationer, så att den svarar mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens nationella och regionala behov. Åtgärder och vilka överväganden som har gjorts för att informera och vägleda studenterna i detta val ska redovisas i årsredovisningen.*

Högskolan i Skövde erbjuder utbildning som leder till en yrkeslärarytexamen. Efterfrågan på behöriga yrkeslärare är stor och för att möta detta behov ges yrkeslärarytprogrammet både på hel- och halvfart, för alla yrkesämnen. Hösten 2012 genomfördes den andra antagningen med 132 sökande till 40 platser.

De som studerar på halvfart arbetar oftast som obehöriga yrkeslärare. Det finns även en stor efterfrågan på helfartsstudier för de som inte har erfarenhet av yrket eller en anställning. De olika distributionsformerna som finns vid Högskolan (hel- och halvfart) innebär att såväl nya studenter som obehöriga lärare får möjlighet genomföra programmet. Möjlighet finns också till validering av verksamhetsförlagd utbildning vilket förkortar utbildningen.

Inom yrkeslärarytutbildningen finns ett samarbete med Högskolan Väst och Göteborgs universitet. Samarbete med dessa lärosäten sker i frågor som rör behörighet och antagning samt vissa utbildningsmoment.

Profilering inom utbildningen

Högskolans utbildning ska, enligt utvecklingsplanen, profileras genom utveckling av *utbildningsutbudets inriktning och relation till forskning* (forskningsanknytning), *utbildning på alla nivåer, användbarhet på arbetsmarknaden* samt *samverkan med regionen*. Redovisning av mål som rör användbarhet och samverkan görs i avsnittet om samverkan, på sid 42 respektive 40.

Högskolan i Skövde ska vara en profilerad högskola med ett fåtal excellenta och väl kända utbildningsinriktningar och forskningsspecialiseringar. På sikt ska utbildning inom samtliga inriktningar ges på alla nivåer, dvs grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Utbildningarna ska ha hög kvalitet och vara väl kända nationellt och internationellt. De ska också svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Forskningsanknytning, inriktning och utbud

Mål i Högskolelagen om inriktning och forskningsanknytning:

Staten ska som huvudman anordna högskolor för

- 1. utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet, och*
- 2. forskning och konstnärligt utvecklingsarbete samt annat utvecklingsarbete. (1 kap 2 §)*

Verksamheten skall bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. (1 kap 3 §)

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 om inriktning och forskningsanknytning:

- *utbildningen är inriktad mot de områden där Högskolan har forsknings-specialiseringar*
- *utbildningens forskningsförankring är djup och genomgående samt framstår som ett tydligt inslag i Högskolans varumärke*
- *samtliga utbildningsprogram på grundnivå leder till en examen som omfattar minst 180 högskolepoäng*

Forskningsanknytning

Högskolan har etablerade forskningsspecialiseringar inom informationsteknologi, systembiologi och virtuella system. Under året har de planerade specialiseringarna framtidens företagande och välbefinnande kommit allt närmare ett inrättande. Inom forskningsspecialiseringarna strävar Högskolan efter att utbildningarna formas så att de utgör en bred bas med tydlig inriktning mot specialiseringen. Studenter ska inom varje specialisering kunna erbjudas väl forskningsförankrad utbildning som kan leda såväl till en yrkespraktik som till fortsatta studier. Den målsättning som finns, för att säkra och utveckla forskningsförankringen, är att alla lärare deltar i forskning och att alla forskare är aktiva i utbildningen.

Under året har arbetet med att öka närheten mellan forskning och utbildning intensifierats. Institutionerna har fått i uppdrag att öka utbildningsvolymerna inom forskningsspecialiseringarna - och minska volymerna utanför dem - i syfte att bättre knyta samman utbildning och forskning vid Högskolan. Dessutom har forskarna fått i uppdrag att i högre grad än tidigare knyta examensarbeten till forskningsprojekt.

Utveckling av inriktningar

Som ett led i profileringsarbetet har översyner gjorts av utbildningsområden i syfte att med väl genomarbetade underlag kunna fatta beslut om såväl avveckling som fortsatt utveckling av utbildningar. Översynen av utbildningsområdet teknik genomfördes under våren 2011 och ett antal åtgärder genomförs fortlöpande. Framför allt kan nämnas det pedagogiska utvecklingsarbete som startat inom ramen för det internationella CDIO-konceptet¹, i samarbete med Kungliga Tekniska högskolan (KTH).

En översyn av utbildningsområdet natur under året ledde bland annat till en utredning om hur utbildning inom hållbar utveckling skulle kunna integreras på ett mer genomgående och fördjupat sätt i Högskolans utbildningar. Utredningar som undersöker möjlighet att ge ytterligare utbildningar i samverkan med SLU i Skara samt förutsättningar för yrkesutbildning till biomedicinsk analytiker har också genomförts.

Ett omställningsarbete sker också inom pedagogikutbildningen. Utbildningen, som tidigare hade starkt fokus mot lärarutbildning, inriktas nu mot att bli ett mer självständigt område med inriktning mot vuxnas lärande. Sammanfattningsvis har det under året genomförts ett antal åtgärder som syftar till utveckling av de inriktningar som har valts för Högskolans utbildningar.

Utbildningsutbud

Målen vad gäller inriktning avspeglas i Högskolans utbildningsutbud. Utvecklingen av utbudet under jämförelseperioden framgår av tabellerna nedan.

Tabell 11: Utbud av program och kurser

	2012	2011	2010
Utbildningsprogram totalt	45	46	51
Basutbildningar	2	3	3
Utbildningsprogram på grundnivå	28	31	36
varav program om 180 hp	24	25	26
varav program om 120 hp	3	4	3
varav övriga program	1	2	7
Utbildningsprogram på avancerad nivå	15	12	12
varav magisterprogram	10	7	8
varav masterprogram	2	2	2
varav yrkesprogram inom vårdområdet	3	3	2
varav med internationell antagning	10	7	10
Fristående kurser	466	508	530
varav med internationell antagning	72	16	-

¹ CDIO står för de steg som man menar att ingenjören går igenom vid utveckling av produkter, processer eller system: *planering, konstruktion, implementering och drift (conceive, design, implement, operate)*.

Som framgår av utvecklingsplanens mål ska utbildningsprogram på grundnivå normalt omfatta tre år (180 hp). De kortare, tvååriga program (om 120 hp) som erbjuds ska successivt utvecklas till att omfatta tre år. Antalet tvååriga program har ännu inte förändrats nämnvärt men programmens studentvolym har minskat, enligt den inriktning som valts för utbildningsutbudet. Som framgår av tabell 12 har andelen helårsstudenter på korta program inom grundnivån minskat från 20 till 15 procent under perioden.

Tabell 12: Andel helårsstudenter i procent inom program på grundnivå

	2012	2011	2010
Andel helårsstudenter inom program om 180 hp	76	72	68
Andel helårsstudenter inom program om 120 hp	15	17	20
Andel studenter inom övriga program på grundnivå	9	11	12

Utbildning på alla nivåer

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 vad gäller utbildning på alla nivåer:

- andelen utbildning på avancerad nivå har ökat – från 8 procent av helårsstudenterna år 2010 till 15 procent år 2016

Det långsiktiga målet är att utbildningen på avancerad nivå ska öka i omfattning för att skapa bättre balans mellan de olika nivåerna. Tabell 13 visar dock att utvecklingen, på kort sikt, är den motsatta då andelen helårsstudenter på avancerad nivå har minskat under året. Skälet till den kraftiga och oönskade minskningen - från 9 procent år 2011 till 6 procent år 2012 - är främst införandet av studieavgifter för studenter utanför EES-området. Högskolans magister- och masterprogram har till stort del haft internationell antagning och rekryterat många studenter från s k tredjeland (studenter som nu blivit betalningsskyldiga).

Tabell 13: Antal helårsstudenter på olika nivåer

	2012	2011	2010
Förberedande nivå	151	113	92
Grundnivå	3 867	3 993	4 009
Avancerad nivå	277	398	362
Utlandsstudier (ej nivåindelade)	20	10	12
Antal helårsstudenter totalt	4 315	4 514	4 475
varav andel på avancerad nivå	6 %	9 %	8 %

För att vända trenden och skapa förutsättningar för att nå målen om fler studenter på avancerad nivå är utveckling och marknadsföring av internationellt attraktiva magister- och masterprogram ett område som prioriteras högt i Högskolans verksamhet. Mer detaljerad redogörelse för Högskolans arbete inom detta område lämnas i avsnittet om internationalisering sid 27).

En strävan finns också att öka attraktionskraften och synligheten nationellt för Högskolans utbildningar på avancerad nivå. Inom ramen för detta arbete ska utbildningar som riktar sig till redan yrkesverksamma särskilt lyftas fram.

Redovisning som rör den tredje nivån, utbildning på forskarnivå, görs i avsnittet om utbildning på forskarnivå, se sid 32.

Excellens inom utbildningen

Enligt Högskolans utvecklingsplan ska en excellent lärmiljö vara utmärkande för Högskolans utbildning. Den excellenta lärmiljön ska uppnås genom utveckling av *intern kvalitetssäkring, lärarkompetens, bildning, internationalisering, jämställdhet och mångfald* samt *studentinflytande*. Redovisning av mål som rör lärarkompetens görs i avsnittet om personal, på sid 57. Utvecklingen av internationaliseringsarbetet presenteras i särskilt avsnitt, se sid 25.

Förutom de avsnitt som nämns ovan innehåller detta avsnitt även redovisning av arbetet med *hållbar utveckling* inom Högskolans utbildning.

Intern kvalitetssäkring

Mål i Högskolelagen om kvaliteten:

- *Verksamheten skall anpassas så att en hög kvalitet nås, såväl i utbildningen som i forskningen och det konstnärliga utvecklingsarbetet. De tillgängliga resurserna skall utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolornas personal och studenterna. (1 kap 4 §)*

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 om excellens och kvalitet:

- *begreppen "vetenskaplig grund" och "beprövad erfarenhet" tydliggörs inom Högskolans samtliga utbildningar*
- *det nya systemet för lokal utvärdering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå är implementerat*
- *samtliga utbildningar som utvärderas av Högskoleverket har godkänts och minst hälften har fått högsta betyg*

Högskolans utbildningar kvalitetssäkras enligt ett system för lokal utvärdering. Beslut om ett nytt lokalt system, anpassat till de nya nationella utbildningsutvärderingarna, fattades under 2011. Det nya systemet har implementerats under 2012. Lokal utvärdering av utbildning ska göras kontinuerligt och utgöra kärnan i Högskolans kvalitetssäkring av utbildningar. Den lokala utvärderingen omfattar förutsättningar, processer och resultat. Systemet är anpassat till de förutsättningar som gäller för verksamheten vid Högskolan. Fakultetsnämnderna är ansvariga för de lokala utvärderingarna. Arbetet med utvärderingarna har engagerat ett stort antal medarbetare såväl inom institutionerna som inom förvaltningens avdelningar.

Under året har vårdutbildningar och utbildningar inom pedagogikämnet utvärderats inom ramen för det lokala utvärderingssystemet. Resultatet från utvärderingarna kommer att presenteras i början av 2013.

De första resultaten från det nya nationella utvärderingssystemet har kommit under år 2012. För Högskolans del har fem huvudområden granskats inom den första omgången, nämligen företagsekonomi, informationssystemutveckling, kognitionsvetenskap, kognitiv neurovetenskap och socialpsykologi. Som framgår av resultaten i tabell 14 har utvärderingarna fallit väl ut för Högskolans del. En utbildning, kandidatexamen i kognitionsvetenskap, fick omdömet mycket hög kvalitet och Högskolan tilldelades därmed extra medel för 2013. Tre utbildningar fick omdömet hög kvalitet.

Tabell 14: Resultat från nationella utbildningsutvärderingar

Utvärderad examen	Omdöme
Företagsekonomi - kandidatexamen	Hög kvalitet
Informationssystemutveckling - kandidatexamen	Hög kvalitet
Kognitionsvetenskap - kandidatexamen	Mycket hög kvalitet
Kognitiv neurovetenskap - kandidatexamen	Hög kvalitet
Socialpsykologi - kandidatexamen	Bristande kvalitet

Utbildningen i socialpsykologi godkändes på tre av fyra utvärderade examensmål men bedömdes inte ha tillräcklig kvalitet på det fjärde målet – och därmed gavs det sammanfattande omdömet bristande kvalitet. Ett arbete med att stärka utbildningen i socialpsykologi har därför skett under hösten 2012. Detta arbete hade inletts redan tidigare, som ett resultat av interna granskningar. En redovisning av de åtgärder som vidtagits inom socialpsykologiutbildningen ska lämnas till Universitetskanslerämbetet i maj 2013.

Under 2012 har nationell utvärdering inletts av Högskolans utbildningar inom biologi/naturvetenskap samt ingenjörsvetenskap, IT och logistik. Då Högskolan har ett flertal utbildningar inom dessa områden har ett omfattande arbete genomförts och dokumentation för 15 examina har färdigställts under hösten. Den interna processen som är förknippad med förberedelserna inför granskningarna har under året börjat hitta sin form. Resultatet från denna omgång av utvärderingarna väntas vid halvårsskiftet 2013.

Det interna kvalitetssäkringsarbetet har under året dominerats av de lokala och nationella utvärderingarna. Då utvärderingarna utgår från de allmänna målen för högskoleutbildning berörs även utvecklingsplanens mål som relaterar till begreppen *vetenskaplig grund* och *beprövad erfarenhet*. Under de kommande åren ska institutionerna särskilt arbeta med att i varje utbildning tydliggöra den vetenskapliga grunden och den beprövade erfarenheten. En utbildning där detta arbete har inletts är det nya yrkeslärarprogrammet där särskilt fokus läggs vid att lärare med beprövad erfarenhet deltar i undervisningen.

Bildning

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 om bildning:

- *inslag av bildning finns och tydliggörs inom samtliga utbildningar*

Inom högskoleutbildning kan bildning inbegripa en antal skilda aspekter, som etik och empati, historiskt perspektiv eller reflektion över yrkesrollen. Ett viktigt inslag är också förmågan att utveckla studenternas värderingsförmåga och omdöme.

Sedan tidigare finns bildningsinslag i flera av Högskolans utbildningar, bland annat inom vårdutbildningarna. Som specifikt exempel kan nämnas att det nya sjuksköterskeprogrammet innehåller moment som benämns "reflekerande handledning" där just värderingsförmåga och omdöme är viktiga inslag. Som framgår i utvecklingsplanen är målet att inslag av bildning ska finnas inom Högskolans samtliga utbildningar. Arbetet med tydliggörande av bildningsbegreppet kommer därför att fortsätta under de närmaste åren.

Jämställdhet och mångfald inom utbildningen

Mål i Högskolelagen om jämställdhet och mångfald:

- *I högskolornas verksamhet skall jämställdhet mellan kvinnor och män alltid iakttas och främjas.*

Högskolorna bör vidare i sin verksamhet främja förståelsen för andra länder och för internationella förhållanden.

Högskolorna skall också aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan. (1 kap 5 §)

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 om jämställdhet och mångfald:

- *planer för jämställdhets- och mångfaldsintegrering har utarbetats för samtliga utbildningar*
- *utbildningar med ojämn könsfördelning har utvecklats mot en jämnare könsfördelning*

Inom Högskolans samlade studentpopulation är könsfördelningen relativt jämn. Kvinnorna är dock fler än männen bland studenterna och andelen kvinnor har också ökat successivt under ett antal år. År 2012 utgjorde kvinnorna 58 procent av det totala antalet helårsstudenter år 2012.

Könsfördelningen inom de olika utbildningarna är snedare än inom den samlade studentgruppen. Sett till utbildningsområden finns det en stor majoritet av kvinnor inom samhällsvetenskap, juridik, medicin, vård och undervisning. En motsatt situation finns inom teknik där männen är överrepresenterade.

Den ojämna könsfördelningen inom utbildningsområdena är relativt konstant under jämförelseperioden. En positiv utveckling kan dock ses vad gäller teknik där andelen kvinnor blivit fler. Vidare återfinns något fler män än tidigare inom undervisningsområdet. Detta beror sannolikt på det skifte i inriktning som skett inom lärarutbildningen. Lärarprogrammen som riktade sig mot förskola och tidigare år har ersatts av ett yrkeslärarprogram.

Tabell 15: Andel kvinnor i procent av helårsstudenter inom utbildningsområden

	2012	2011	2010
Naturvetenskap	56	52	45
Teknik	34	33	29
Samhällsvetenskap och juridik	74	71	70
Medicin och vård	88	87	86
Undervisning	83	88	89
Humaniora	55	52	49
Övriga områden (design och musik)	35	31	33
Totalt	58	56	55

Tabell 16: Andel kvinnor i procent av helårsstudenter inom program

Utbildningsprogram	2012	2011	2010
Dataspelsprogram	14	12	11
Program inom ekonomi	71	70	67
Ingenjörsprogram	32	31	27
Program inom IT	22	21	19
Läraprogram	86	91	91
Program inom naturvetenskap	62	47	47
Program inom vård och hälsa	88	86	87
Övriga program	61	60	58

I tabell 16 redovisas andelen kvinnor inom de olika utbildningsprogrammen, räknat i helårsstudenter. Den utveckling av könsfördelningen som visas genom fördelningen på utbildningsområden framgår även i programmen. Inom flera av de utbildningar där könsfördelningen är mycket sned syns dock tecken på positiva trender. Detta gäller program inom dataspel, IT och ingenjörsvetenskap där kvinnorna har blivit fler och läraprogram där männen har ökat i andel.

Inom dataspelsutbildningen har det skapats ett särskilt jämställdhetsprojekt, nätverket Donna. Dataspelsbranschen har en mycket sned könsfördelning och projektets syfte är att inspirera och bana väg för kvinnor som spelskapare. Exempel på aktiviteter som har genomförts under året är workshops, spelkvällar och deltagande i mässor (för att rekrytera fler kvinnor till dataspelsutbildningen). Den lärare vid Högskolan som leder projektet fick under 2012 Anna Lindh-kommitténs stipendium för sitt arbete med jämställdhetsfrågan inom dataspelsbranschen.

Arbetet med särskilda planer för jämställdhets- och mångfaldsintegrering har under året förberetts. Utbildningsinsatser har genomförts för att öka kunskapen inom jämställdhets- och mångfaldsområdet samt ge konkreta verktyg för institutionernas arbete med de planer som ska tas fram. Utbildningar kommer även att äga rum under nästa år. Enligt den planering som har gjorts kommer också planer att utarbetas för ett antal program under år 2013.

Högskolans arbete med jämställdhets- och mångfaldsfrågor tas även upp i avsnittet jämställdhet och mångfald relaterat till kompetensförsörjning (sid 58).

Hållbar utveckling

Mål i Högskolelagen om hållbar utveckling:

- *Högskolorna skall i sin verksamhet främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa. (1 kap 5 §)*

Högskolan har under året gjort en utredning om hur hållbar utveckling kan integreras i utbildningsprogram. Som en del av utredningen kartlades nuläget i ingenjörsprogrammen. Utredningen visar att det finns goda möjligheter att ytterligare stärka

begreppet hållbarhet i utbildningarna. Detta kan ske genom att införa nya utbildningsmoment och i utredningen föreslås en modell för implementering i ingenjörsutbildningarna. Modellen ska senare kunna utvecklas mot att kunna integreras i samtliga utbildningsprogram.

Under året har även en omfattande miljöutredning gjorts, som en del av Högskolans miljöledningsarbete (se avsnitt om miljöledningsarbete, sid 53). Utredningen ledde bland annat till att en ny hållbarhetspolicy har fastställts.

Studentinflytande

Mål i Högskolelagen om studentinflytande:

- *Studenterna skall ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid högskolorna. Högskolorna skall verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. (1 kap 4a §)*

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 om studentinflytande:

- *formerna för studenternas inflytande i utbildningen är utvecklade och kvalitetssäkrade*
- *ett systematiskt arbetsätt har utvecklats för att kontinuerligt inhämta synpunkter från studenter och alumner*

Studentkåren är väl representerat i de olika beslutsorganen på Högskolan. Kvaliteten i samverkan har ökat under året och studentkåren har ökat sin aktivitet och därmed ökat intresset från alla studenter att vara medlem i en studentkår. Högskolan stödjer studenterna såväl ekonomiskt som med praktiska råd för att öka intresset från alla Högskolans studenter att var med i kåren.

Även om det nu ser ut som om rekryteringen till studentkåren ökar finns en fortsatt oro från Högskolans håll för att intresset för att ansluta sig till kåren är för lågt. Högskolan är beroende av studenternas delaktighet och medverkan i utvecklingen av utbildning, forskning och samverkan. Studentkårens medverkan i Högskolans styrelse, ledningsgrupp, fakultetsnämnder och andra organ bygger på att de ska vara representativa för studentgruppen.

Under 2012 har rektor initierat regelbundna träffar med studentkåren utanför ordinarie mötesstruktur för att kunna diskutera olika frågor som är aktuella för studenterna. Det har inneburit att det kontinuerligt gått att informera om det pågående förändringsarbetet inom Högskolan samtidigt som rektor direkt får ta del av kårens arbete och eventuella direkta synpunkter på verksamheten. Det in sin tur innebär att studentkåren känner sig delaktiga och öppnar för att studenternas synpunkter kan uppmärksammas kontinuerligt.

Studenterna medverkar i kvalitetsarbetet och kursutvärderingar görs efter varje kurs. Under 2012 har ett antal program- och alumnenkäter genomförts inom ramen för lokala och nationella utbildningsutvärderingar. För att utveckla och ytterligare systematisera arbetet med att inhämta studenternas synpunkter har Högskolan under året fattat beslut om att kursutvärderingar, programutvärderingar och alumnenkäter ska utgöra ett prioriterat kvalitetsområde under år 2013.

Högskolan har en god dialog med studenterna i samband med disciplinärenden eller andra typer av händelser som rör studenterna. Studentkåren är en också aktiv part vid diskussioner med det omgivande samhället, särskilt när det gäller att förmå den omgivande kommunen att satsa på studentboende. Bra studentbostäder bidrar till att Högskolans kurser och program ökar i attraktivitet.

En aktiv studentkår bidrar till en god lärmiljö. Studentkåren är även en nödvändig kravställare tillsammans med Högskolan gentemot det omgivande samhället när det gäller utbildningarnas arbetsmarknadsanknytning, studentbostäder och möjlighet till rekreation.

Alumnverksamhet

Under året har alumnarbetet definierats och tydliggjorts inom Högskolan. Detta har inneburit att fler aktiviteter riktade mot alumner har genomförts, såväl på central nivå som på institutionerna. Exempel på detta är skapande av LinkedIn-grupper för alumner och inbjudan till träffar vid Högskolan. Bland de grupper av tidigare studenter som har återsamlats kan nämnas tidigare studenter inom ekonomi och logistik, internationella alumner samt deltagare i Korta Vägen². Som en del i arbetet med rekrytering av nya studenter har intervjuer gjorts med alumner från flertalet av Högskolans program. Alumnerna har även medverkat i Högskolans rekryteringsarbete genom deltagande i mässor.

Som framgår ovan har ett antal alumnenkäter gjorts under året, som en del av de utbildningsutvärderingar som genomförts. Alumnenkäterna har gjort det möjligt att föra in nyttan av utbildningarna i de självvärderingar som har lämnats inom ramen för de nationella utbildningsutvärderingarna.

---

² Korta vägen är en utbildningsinsats avsedd för nyanlända utländska akademiker. Utbildningen genomförs av Högskolan i samarbete med Arbetsförmedlingen.

Internationalisering

Vid Högskolan i Skövde är internationalisering ett prioriterat område. Enligt utvecklingsplanen för 2012-2016 ska ett internationellt perspektiv alltid finnas med i den utbildning som ges. Högskolans mål för internationaliseringen är framförallt att garantera kvaliteten i den egna utbildningen och att bidra till en excellent lärmiljö.

Mål i Högskolelagen om internationalisering:

- *Högskolorna bör vidare i sin verksamhet främja förståelsen för andra länder och för internationella förhållanden. (1 kap 5 §)*

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2012 om dimensionering studieavgifter för tredjelandsstudenter:

- *I årsredovisningen ska den studieavgiftsfinansierade verksamhetens omfattning redovisas. Årsredovisningen ska även innehålla en redogörelse för den studieavgiftsfinansierade verksamhetens eventuella påverkan på lärosätets övriga verksamhet. Universitet och högskolor ska redovisa antalet tredjelandsstudenter som har deltagit i utbildning inom utbytesavtal och de eventuella förändringar som har skett i utbytesavtalsverksamheten. Vidare ska universitet och högskolor redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat.*

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 om internationalisering:

- *attraktiva avtal för internationellt utbyte av studenter och personal finns inom samtliga utbildningsinriktningar*
- *antalet inresande avtalsstudenter har ökat – från 185 år 2010 till 300 år 2016*
- *Högskolan har minst 100 betalande programstudenter år 2016*
- *marknadsföring riktad mot [...] betalande internationella studenter har utvecklats*
- *en modell för internationalisering på hemmaplan har skapats*

Högskolan uppmuntrar till studentutbyte, lärar- och personalutbyte samt utveckling av gemensamma internationella utbildningsprogram eller delar av program. För att stärka arbetet med internationalisering på strategisk nivå har det under året tillsatts en vicerektor för internationalisering och ett internationaliseringsråd. Planering har också skett av ett nytt "International Office" som kommer att inrättas under år 2013. Med den nya enheten kommer det operativa internationaliseringsarbetet att kunna samordnas på ett mer fokuserat och effektivt sätt än tidigare.

Studentmobilitet och avtal

Utbytesprogram som Erasmus, Nordplus och Linnaeus-Palme är huvudsakligen de program som Högskolan varit aktiv i under 2012. Antalet bilaterala avtal och Erasmusavtal har inte förändrats nämnvärt under perioden. Värt att nämna är att Högskolan i Skövde har skapat ett nytt utbytesavtal med "Rockford College" i USA samt återupptagit samarbetet med "University of Newcastle" i Australien samt "University of

the Witwatersrand” i Sydafrika. Under året har Högskolan ingått ett avtal om deltagande i Erasmus-Mundusprojektet Lamenitec, ett samarbete mellan lärosäten i Europa och Sydamerika.

Under redovisningsperioden har andelen utresande studenter ökat men antalet är fortfarande lågt i förhållande till Högskolans totala antal studenter. Högskolans mål är att öka antalet utresande markant för att på sikt nå en balans i utbyten mellan Högskolan och partneruniversiteten. Det låga antalet utresande beror till viss del på att Högskolan har förändrat sitt utbildningsutbud de senaste åren, vilket gör det svårare att hitta kurser inom befintliga avtal. Ett arbete har påbörjats för att se över nuvarande avtal och skapa nya för att på sikt öka möjligheterna för utbytesstudier.

Under 2012 ansökte Högskolan i Skövde om och beviljades stipendiemedel från ”Minor Field Studies” (MFS), ett stipendieprogram som finansieras av Sida och administreras av Internationella programkontoret³. Högskolan har beviljat fyra stipendiat internt och två externt som vardera har erhållit stipendium om 25 000 kr för att under kommande år genomföra mindre fältstudier i utvecklingsländer under minst åtta veckor. MFS ger Högskolans studenter en unik möjlighet till internationalisering och en ökad interkulturell förståelse.

Antalet inresande utbytesstudenter från Högskolans partneruniversitet har ökat något under 2012. En av anledningarna till ökningen är utökade utbytessamarbeten med flera spanska lärosäten, ett resultat av en satsning på fler kurser på engelska inom ingenjörsvetenskap. För att öka antalet inresande utbytesstudenter behöver det engelska kursutbudet utvecklas ytterligare.

Högskolan i Skövde tar varje år emot ett antal ”free-movers”, inkommande studenter utanför partneravtalen som inte är betalningsskyldiga. Det finns dock inget system som möjliggör framtagande av tillförlitliga siffror på denna studentgrupp då uppgifter om studenters nationalitet inte är tillgängliga via Ladok.

Tabell 17: Studentmobilitet inom utbytesavtal

	2012	2011	2010
Antal utresande studenter (personer)	41	21	27
varav till länder utanför EES	13	9	17
Antal utresande studenter (helårsstudenter)	20	11	12
Antal inresande studenter (personer)	166	153	185
varav från länder utanför EES	17	11	28
Antal inresande studenter (helårsstudenter)	117	103	131

Läro- och personalmobilitet

Doktorander, forskare och lärare som kommer från andra länder eller har internationella erfarenheter är en tillgång för Högskolan. Deras kompetens och erfarenhet bidrar till att lärosätets utbildnings- och forskningsmiljöer utvecklas och får en högre kvalitet. Därför strävar Högskolan efter ett ökat kunskapsutbyte med lärosätets utländska samarbetspartners, bland annat genom reglerade lärarutbyten.

³ Från 1 januari 2013 ingår verksamheten vid den tidigare myndigheten Internationella programkontoret i Universitets- och högskolerådet.

Lärrutbytena på Högskolan i Skövde sker mestadels inom Erasmus-, Nordplus- och Linnaeus-Palmeprogrammen och då i form av korta utbyten som varar en till tre veckor. Högskolan driver projekt inom ramen för Linnaeus-Palmeprogrammet tillsammans med lärosäten i Bangladesh, Indien och Indonesien. Under år 2012 har åtta lärare vid Högskolan genomfört internationellt utbyte. Vidare har en av Högskolans lärare tillbringat höstterminen vid Polytechnic Institute of New York University, inom ramen för STINT⁴-programmet *Excellence in teaching*.

Högskolan i Skövde uppmuntrar kompetensutveckling av sin personal och ser internationellt utbyte för all personal som en viktig del i detta. Personalutbytena äger rum inom ramen för Erasmusprogrammet i form av jobbskuggning under en vecka. Det finns ett stort intresse för personalutbyten inom förvaltningen och under det gångna året har fyra personer genomfört utbyten vid partnerlärosäten i Europa.

Internationalisering på hemmaplan

Som framgår av målen i utvecklingsplanen ska en modell för internationalisering på hemmaplan utvecklas. Kunskaper och erfarenheter från internationella aktiviteter ska på detta sätt kunna tillvaratas på ett konstruktivt sätt. Arbetet med att utveckla modellen har under år 2012 varit i en planeringsfas.

Studieavgiftsfinansierad verksamhet

Det totala antalet inresande studenter från länder utanför EES-området har minskat dramatiskt till följd av införandet av studieavgifter. Under föregående redovisningsår infördes ett betalsystem vid Högskolan i Skövde samt ett nytt stipendieprogram, vilket har resulterat i ett ökat antal studenter under 2012 jämfört med förra året. Dock är antalet "free-movers" från tredjeland, det vill säga betalningsskyldiga studenter, fortfarande mycket lågt. Införandet av studieavgifter har däremot inte påverkat antalet inresande studenter från tredjeland inom ramen för våra utbytesavtal. Högskolan har inte heller förändrat sin utbytesverksamhet till följd av studieavgifterna.

Högskolan i Skövde strävar efter att erbjuda konkurrenskraftiga magister- och masterprogram på engelska för att attrahera fler studieavgiftsskyldiga studenter. Dock har det låga antalet internationella studenter medfört att några av programmen fick ställas in under året och Högskolan måste ständigt se över sitt utbud av program. Det är också viktigt att intensifiera den internationella marknadsföringen och att arbeta aktivt och strategiskt för att öka rekryteringen av studenter från tredjeland. För att samordna rekryteringen av utländska studenter arbetar Högskolan i Skövde med att ta fram en kommunikationsplan för internationell marknadsföring. Högskolan arbetar också aktivt med att stärka sitt varumärke både nationellt och internationellt och har tagit fram devisen "You Create Reality" samt värdeorden "openness, thoughtfulness and innovative thinking". Som en del i det internationella rekryteringsarbetet har Högskolan börjat samarbeta med agenter i Indien och Indonesien och har genomfört riktade marknadsföringsinsatser i Iran. Ett ökat arbete med interaktiva kanaler som exempelvis studentbloggar, studentportaler och sociala medier har också inletts.

Högskolan i Skövde fortsätter sitt deltagande i det nationella projektet "Study Destination Sweden". Bakgrunden till projektet är behovet av att främja och stärka bilden av Sverige som en attraktiv studienation och syftet är att genom aktiv marknadsföring rekrytera fler internationella studenter till Sverige. Projektet drevs

---

⁴ Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning

tidigare på initiativ av Svenska Institutet, men leds numera av lärosätena själva i samarbete med SUHF.

Högskolan i Skövde har under 2012 gått med i "Science without Borders" (Vetenskap utan gränser), en storsatsning från regeringen i Brasilien för att ge brasilianska studenter den ekonomiska möjligheten att studera utomlands. Sverige har presenterat sitt erbjudande för den brasilianska staten och Högskolan i Skövde är en del i den svenska satsningen för att rekrytera studenter genom detta program. Studenterna kommer att betala studieavgift till de svenska lärosätena men det är den brasilianska staten som står för kostnaderna avseende studieavgifter, resa och uppehälle. Tack vare ett samarbete mellan "Science without Borders" och Saab har Högskolan under året kunnat ta emot en gästforskare från Brasilien. Den brasilianske postdoktorn kommer att ingå i en forskargrupp inom informationsteknologi under ett års tid.

Införandet av studieavgifter samt hanteringen av dessa studenter har medfört extra arbetsuppgifter, vilka har fördelats på befintlig personal vid Högskolan. Det har bidragit till nya former av arbetssätt för verksamheten, bland annat för ekonomiavdelningen, antagningen, programansvariga och de internationella koordinatörerna. Stipendieprogrammet för avgiftsskyldiga högskolestudenter, vilket finansieras av staten och administreras av Internationella programkontoret, har spelat en avgörande roll i rekryteringen av betalningsskyldiga studenter. På Högskolan administreras stipendiet av de internationella koordinatörerna och har inneburit en stor arbetsbörda, då antalet stipendieansökningar har ökat kraftigt och hanteringen sker manuellt. En annan förändring i verksamheten är att Högskolan numera har ett gemensamt introduktionsprogram för samtliga internationella studenter, inklusive de betalande. Högskolans förmedling av studentbostäder försöker också hjälpa alla betalstudenter att hitta ett bra boende.

Samarbetet med Migrationsverket har över tid förändrats något, från att tidigare bestått av några olika personliga kontakter på regionkontor knutna till Högskolans internationella anmälningar till mer sporadiska kontakter med Migrationsverkets handläggare för ärenden från andra myndigheter. Idag rör Högskolans kontakter med verket främst frågor kring typ av uppehållstillstånd för tredjelandsstudenter och status på dessa, det vill säga presumtiva betalstudenter och faktiska betalstudenter. Kontakterna med Migrationsverket har varit fullt tillfredställande och Högskolan är mycket nöjd med den service som ges. Under 2012 har personal vid Högskolan under två tillfällen genomgått en utbildning, där en representant från Migrationsverket kommit till Högskolan och informerat om det förenklade ansökningsförfarandet gällande uppehållstillstånd för studier och förlängning av uppehållstillstånd.

Under 2012 har 45 avgiftsskyldiga studenter studerat vid Högskolan i Skövde vilket har inbringat studieavgifter motsvarande 2 937 000 kronor. En del av studenterna har betalat full studieavgift medan andra har delfinansierat sina studier med stipendier. Tre studenter har fått heltäckande stipendier från Svenska institutet.

Tabell 18: Antal avgiftsskyldiga studenter

	2012	2011	2010
Antal avgiftsskyldiga studenter	45	12	269*
Studieavgifter (kr)	2 937 000	911 000	-
Helårsstudenter	21	5	-
Helårsprestationer	13	2	-

* Motsvarande studentgrupp från tredjeland år 2010 men som då inte var avgiftsskyldig

Forskning och utbildning på forskarnivå

Utvecklingen av forskning och utbildning på forskarnivå under år 2012 presenteras i tre avsnitt. Indelningen, som utgörs av avsnitten *forskningsstrategi*, *profilering* samt *excellens*, grundas på den struktur som finns i Högskolans utvecklingsplan.

Forskningsstrategi

Strategiska utgångspunkter för Högskolans forskning i utvecklingsplanen för år 2016:

- *prioritera behovsmotiverad forskning inom avgränsade specialiseringar med tydliga inslag av samproduktion*
- *bedriva utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå inom varje forskningsspecialisering*
- *utveckla strategiska allianser med andra lärosäten för att ömsesidigt stärka forskning*
- *samverka med det omgivande samhället för att sprida befintlig kunskap och skapa ny kunskap samt aktivt bidra till en hållbar samhällsutveckling*
- *synliggöra forskning genom regelbunden, aktiv och målgruppsanpassad kommunikation med omvärlden.*

Högskolan bedriver ett tydligt profileringsarbete när det gäller forskningen. Strategin är att identifiera tydligt avgränsade forskningsspecialiseringar vilka inrättas som forskningscentrum av Högskolans styrelse. Till dessa forskningsspecialiseringar avser Högskolan att knyta egen utbildning på forskarnivå samt att utveckla kompletterande inriktningar inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Strategiska allianser utnyttjas bland annat för att i samverkan kunna bedriva forskarutbildning inom sådana forskningsspecialiseringar där Högskolan inte ännu nått upp till de kvalitetskrav som gäller för att erhålla sådan rätt. Högskolan strävar även efter att kunna etablera allianser för att kunna attrahera större forsknings-satsningar.

En väl utvecklad förmåga att samverka med det omgivande samhället är helt avgörande för att kunna attrahera externa forskningsmedel.

För att attrahera finansiärer, forskningspartners och forskare måste Högskolan öka synligheten för forskningen och marknadsföra den på ett sådant sätt att den blir lättillgänglig för olika intressenter. En ökad forskningsvolym är nödvändig för att kunna bidra till att skapa en högkvalitativ akademisk miljö.

Profilering inom forskningen

Högskolans forskning ska, enligt utvecklingsplanen, profileras genom utveckling av forskningens inriktning och av relationen till utbildningen (forskningsförankring av utbildningen). Redovisningen som rör forskningsförankring görs i avsnittet om profilerings inom utbildningen, se sid 15.

Forskningens inriktning

Mål i Högscolelagen om uppdrag och inriktning:

- *Staten ska som huvudman anordna högskolor för*
  - 3. utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet, och*
  - 4. forskning och konstnärligt utvecklingsarbete samt annat utvecklingsarbete.**(1 kap 2 §)*

Verksamheten skall bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. (1 kap 3 §)

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 vad gäller forskningens inriktning:

- *forskningscentrumen för informationsteknologi, systembiologi, och virtuella system är fullt utvecklade enligt de kriterier som fastställts för forskningscentrum vid Högskolan*
- *forskningsspecialiseringar med inriktning mot framtidens företagande och välbefinnande har utvecklats och inrättats som forskningscentrum*
- *forskningen är behovsmotiverad och fokuserad mot riktad grundforskning och tillämpad forskning*

I enlighet med utvecklingsplanen har en fortsatt utveckling skett av forskningen inom Högskolans tre inrättade forskningscentrum *Informationsteknologi, Virtuella system* och *Systembiologi*. Ett antal prioriterade delområden har identifierats inom dessa centrum. Inom Informationsteknologi kommer delområdena *Utveckling och användning av beslutstödsteknologi, Serious gaming and gamification* samt *E-hälsa and assisted living* att prioriteras för samverkansprojekt. Inom Virtuella system växer en fokusering fram mot *Virtual manufacturing and design* och inom Systembiologi inriktas forskningen främst mot *Gene regulatory systems*. Samtliga dessa områden kommer att utgöra prioriterade områden för ansökningsomgången inom Högskolans KK-miljö⁵ under 2013.

Även när det gäller forskningen utanför de etablerade centrumen har profileringsarbetet gett tydliga resultat. Inom forskningsspecialiseringen mot *Välbefinnande* såväl som inom den mot *Framtidens företagande* finns nu ett antal forskargrupper. Med början under 2012 har Högskolans publiceringar inrapporterats per forskargrupp.

Utvecklingen mot vad gäller målet om behovsmotiverad forskning tas upp i avsnittet om externa medel inom forskningen (sid 37). Sammantaget har arbetet med forskningens profilerings och inriktning varit mycket fruktsamt under det gångna året.

⁵ Högskolan utsågs i maj 2011 till en s k KK-miljö. Detta innebär att stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen) långsiktigt stödjer en uppbyggnad av vissa av lärosätets forskningsmiljöer, inom ramen för ett tioårigt projekt.

Excellens inom forskningen

Excellens och kvalitet inom Högskolans forskning, ska enligt utvecklingsplanen, uppnås genom utveckling av *forskarkompetens, vetenskaplig produktion, egen examinationsrätt inom utbildning på forskarnivå, intern kvalitetssäkring, externa medel* samt *kunskapsöverföring till det omgivande samhället*. Utvecklingen vad gäller forskarkompetens framgår av avsnittet om personal, på sid 57, och redogörelse för kunskapsöverföring görs i avsnittet om samverkan, sid 40.

Vetenskaplig produktion

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 vad gäller vetenskaplig produktion:

- *antalet publikationer i internationella tidskrifter har ökat, från 108 artiklar år 2010 till 150 artiklar år 2016*
- *en systematisk bibliometrisk analys av vetenskaplig produktion och citeringar har införts*

I tabellen nedan redovisas antal publikationer som producerats av lärosätets forskare och forskarstuderande under tiden 2010-2012.

Tabell 19: Antal publikationer per vetenskapsområde

Vetenskapsområde	2012	2011	2010
Humaniora-samhällsvetenskap	42	41	20
varav tidskrifter	19	15	4
varav konferenser	16	14	10
varav workshops, rapporter, bokkapitel etc	7	13	6
Medicin	58	41	47
varav tidskrifter	55	37	46
varav konferenser	-	4	-
varav workshops, rapporter, bokkapitel etc	3	-	1
Naturvetenskap	37	43	44
varav tidskrifter	30	39	36
varav konferenser	5	4	8
varav workshops, rapporter, bokkapitel etc	2	-	-
Teknik	81	93	80
varav tidskrifter	22	32	22
varav konferenser	57	53	55
varav workshops, rapporter, bokkapitel etc	2	8	3
Totalt	218	219	191
varav tidskrifter	126	123	108

Tabellen visar att omfattningen av Högskolans totala vetenskapliga produktion har varit stabil under de senaste tre åren. Under 2012 publicerade Högskolans forskare 126 tidskriftspublikationer vilket ska ställas i relation till målet om 150 sådana publikationer år 2016. Särskilt noterbart är att antalet publikationer inom medicinområdet fortsätter att öka, trots att antalet doktorander har minskat (se tabell 23, sid 34). Drygt 90 procent av Högskolans vetenskapliga produktion är publicerad på engelska i internationella vetenskapliga fora.

Tabell 20: Andel kvinnor i procent av publikationernas förstaförfattare

Vetenskapsområde	2012	2011	2010
Humaniora-samhällsvetenskap	36	25	25
Medicin	83	90	100
Naturvetenskap	38	43	43
Teknik	23	16	17
Totalt	44	37	44

I samverkanspublikationer mellan forskare på olika lärosäten där Högskolans personal inte är förstaförfattare har den författare räknats som kommer först bland författarna från Högskolan i Skövde.

Som framgår av tabell 20 kan skillnader noteras mellan andelen kvinnor respektive andelen män som förstaförfattare inom de olika områdena. Inom flertalet områden syns positiva trender då skillnaderna minskat något under jämförelseperioden. Skillnaderna, som fortsatt är markanta inom medicin och teknik, förmodas ha sin orsak i den ojämna könsfördelning som till viss del råder områdesvis. Behov finns dock av en fördjupad analys.

I enlighet med utvecklingsplanen kommer en bibliometrisk analys av Högskolans vetenskapliga produktion att genomföras under 2013.

Utbildning på forskarnivå

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 vad gäller utbildning på forskarnivå:

- *egen examensrätt för utbildning på forskarnivå finns inom minst två av Högskolans forskningsspecialiseringar*
- *strategiska allianser finns för genomförande av utbildning på forskarnivå inom de forskningspecialiseringar som ännu inte har egen examensrätt*

Examina

Under 2012 har tio av Högskolans forskarstuderande avlagt doktorsexamen. Åtta av de nya doktorerna är kvinnor. I tabellerna på nästa sida redovisas antalet examina inom utbildning på forskarnivå under perioden 2010-2012. Antalet doktorsexamina visas även uppdelat på kön. Genomsnittlig utbildningstid för de personer som avlagt doktorsexamina under 2012 var 5,5 år, jämfört med 5,6 år för de som disputerat under 2011. För de som erhållit licentiatexamen var den genomsnittliga utbildningstiden 3,4 år under året, jämfört med 2,7 år 2011. En av licentiaterna har dock bedrivit sin utbildning i mindre omfattning under en längre tid. Om denna person exkluderas var den genomsnittliga utbildningstiden för licentiatexamen 2,6 år.

Tabell 21: Antal examina inom utbildning på forskarnivå per vetenskapsområde

	2012	2011	2010
Antal examina inom humaniora-samhällsvetenskap	2	1	-
varav doktorsexamen	-	1	-
varav licentiatexamen	2	-	-
Antal examina inom medicin	6	6	-
varav doktorsexamen	5	4	2
varav licentiatexamen	1	2	-
Antal examina inom naturvetenskap	3	3	-
varav doktorsexamen	3	2	-
varav licentiatexamen	-	1	-
Antal examina inom teknik	6	11	7
varav doktorsexamen	2	8	7
varav licentiatexamen	4	3	-
Totalt antal examina	17	21	9
varav doktorsexamen	10	15	9
varav licentiatexamen	7	6	-

Tabell 22: Antal doktorsexamina uppdelat på kön

	2012	2011	2010
Antal doktorsexamina	10	15	9
varav kvinnor	8	8	2
varav män	2	7	7

Forskarstuderande

Antalet aktiva forskarstuderande, inklusive industridoktorander, uppgick i december 2012 till 59. Av dessa är 16 antagna till Högskolans egen forskarutbildning inom informationsteknologi. Det totala antalet forskarstuderande är detsamma som vid motsvarande tid föregående år. Mot bakgrund av att Högskolan har examinationsrätt på forskarnivå inom IT-området och strävar efter egen examinationsrätt inom systembiologi bör omfattningen öka till cirka 75 forskarstuderande. Detta ligger i linje med målen i utvecklingsplanen.

Könsfördelningen bland de forskarstuderande är relativt jämn totalt sett, med 41 procent kvinnor och 59 procent män. Andelen kvinnor utgjorde dock 51 procent föregående år vilket innebär att en minskning har skett. En orsak till detta är att majoriteten av de som disputerat under året är kvinnor. Vid nyrekrytering av forskarstuderande har inte heller jämn könsfördelning uppnåtts under de senaste åren. Under 2012 har 13 nya forskarstuderande tillkommit, varav fem kvinnor. Som framgår av tabell 23 är också könsfördelningen områdesvis ojämn inom samtliga områden.

Tabell 23: Antal forskarstuderande inom olika vetenskapsområden

	2012		2011		2010	
	Totalt	varav nya	Totalt	varav nya	Totalt	varav nya
Humaniora-samhällsvetenskap	8	1	7	1	7	2
varav kvinnor	5	1	5	-	5	2
varav män	3	-	2	1	2	-
Medicin	11	2	14	3	16	4
varav kvinnor	8	1	12	1	15	4
varav män	3	1	2	2	1	-
Naturvetenskap	4	1	6	-	8	1
varav kvinnor	3	-	6	-	7	1
varav män	1	1			1	-
Teknik	36	9	32	7	35	10
varav kvinnor	8	3	7	-	10	3
varav män	28	6	25	7	25	7
Totalt antal forskarstuderande	59	13	59	11	66	17
varav kvinnor	24	5	30	1	37	10
varav män	35	8	29	10	29	7

Av tabellen nedan framgår anställningsform för Högskolans forskarstuderande. Cirka 70 procent av de forskarstuderande har en doktorandanställning. Fördelningen mellan de olika anställningarna har inte förändrats nämnvärt under perioden. Utbildningsbidrag används inte som finansieringsform för forskarstuderande vid Högskolan.

Tabell 24: Anställningsform för forskarstuderande

	2012	2011	2010
Antal doktorander	41	43	45
varav industridoktorander (motsv)	5	9	11
Antal adjunkter	13	11	14
Antal med annan anställningsform	5	5	7
Totalt antal forskarstuderande	59	59	66

Omfattningen av utbildningen på forskarnivå för doktoranderna var i genomsnitt 79 procent av en heltidsanställning under året. Motsvarande genomsnittliga omfattning för adjunkterna var 39 procent och för gruppen med annan anställningsform 92 procent.

Omfattning och finansieringsform

Den uppskattade omfattningen av utbildningen på forskarnivå uppgår till 27 400 tkr under året. Finansieringen sker till 41 procent med anslagsmedel och till 59 procent med externa medel. Omfattning i tkr per vetenskapsområde – och fördelning mellan anslag och externa medel per vetenskapsområde - framgår av tabellen nedan.

Tabell 25: Omfattning av utbildning på forskarnivå i tkr och finansieringsform år 2012

	2012
Humaniora-samhällsvetenskap	3 300
varav anslagsmedel	1 500
varav externa medel	1 800
Medicin	5 400
varav anslagsmedel	3 000
varav externa medel	2 400
Naturvetenskap	1 700
varav anslagsmedel	1 000
varav externa medel	700
Teknik	17 000
varav anslagsmedel	5 800
varav externa medel	11 200
Totalt	27 400
varav anslagsmedel	11 300
varav externa medel	16 100

Beräkningen i tabellen är baserad på följande antaganden:

- Högskolan har 41 doktorander (inklusive industridoktorander) med en genomsnittlig omfattning om 79 procent för utbildning på forskarnivå. För denna kategori antas en medellön om 26 000 kr per månad, 50 procent påslag för LKP och 35 procent påslag för indirekta kostnader. Sammantaget blir detta $41 * 0,79 * 26\ 000 * 1,5 * 12 * 1,35 =$ cirka 20 500 tkr.
- Högskolan har 13 adjunkter med en genomsnittlig omfattning om 39 procent för forskarutbildning. För denna kategori antas en månadslön om 32 000 kr. Sammantaget uppgår volymen, enligt formeln ovan, till cirka 3 900 tkr.
- Högskolan har fem forskarstuderande med annan anställningsform med en genomsnittlig omfattning om 92 procent för forskarutbildning. För denna grupp antas en månadslön om 27 000 kr. Sammantaget uppgår volymen, enligt formeln ovan, till cirka 3 000 tkr.

Beräkningar har sedan gjorts på motsvarande sätt uppdelat på vetenskapsområde.

Strategiska allianser och fler egna examensrätter

Högskolans ambition är att även kunna bedriva utbildning på forskarnivå inom ramen för strategiska allianser med andra lärosäten. För närvarande finns övergripande avtal om sådan samverkan med Högskolan i Jönköping och Örebro universitet.

Arbetet med att få ytterligare en examensrätt för utbildning på forskarnivå fortsätter. Målet är att utveckla omfattningen av forskningen inom systembiologi och att ansöka om examensrätt inom detta område senast år 2014.

Intern kvalitetssäkring

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 vad gäller intern kvalitetssäkring av forskningen:

- *det kvalitetssystem som finns för KK-miljön har utvecklats till att omfatta all forskning vid Högskolan*

I utvecklingsplanen anges att det kvalitetssystem som utvecklats inom KK-miljön (dvs de tre inrättade forskningscentrumen) ska omfatta all forskning vid Högskolan. Under 2012 har några viktiga steg mot detta mål tagits. Forskningsspecialiseringarna mot välbefinnande och framtidens företagande har anammat en liknande struktur som forskningscentrumen, med ett antal relaterade forskargrupper.

Högskolan kommer, med finansiellt stöd av KK-stiftelsen, att genomföra en stor kvalitetsgranskning av all forskning vid lärosätet under 2013. Denna granskning kommer att organiseras så att forskningen inom respektive forskningscentrum och de två övriga forskningsspecialiseringarna kommer att granskas av en internationell expertpanel. Grundtanken är att respektive panel består av fem experter representerande såväl vetenskaplig kompetens som samproduktionskompetens. Paneldeltagarna kommer att väljas så att de passar respektive forskningsspecialiseringsövergripande inriktning.

En positiv kvalitativ utveckling av Högskolans forskning kan även noteras i de underlag som Vetenskapsrådet utarbetat⁶. I underlagen mäts den vetenskapliga produktionens omfattning och kvalitet vilket utgör grund för den omfördelning av anslag som görs årligen. För 2013 kommer Högskolan att erhålla en ökning av forskningsanslaget motsvarande cirka 1,9 procent.

Högskolan i Skövde är Sveriges mest effektiva lärosäte om antalet publikationer mellan åren 2008 och 2011 kopplas till tillgängliga anslag och bidrag för forskning⁷. För hela Högskolan har dessutom, enligt Vetenskapsrådets beräkningar, medelciteringen ökat från 70 procent av den internationella medelforskarens citeringsgrad (2007-2010) till 92 procent (2008-2012).

---

⁶ Vetenskapsrådets svar på regeringsuppdrag rörande publikationer 2007-2010 (Vetenskapsrådets svar på regeringsuppdrag U2011/1203/F) och 2008-2011 (Vetenskapsrådets svar på regeringsuppdrag U2011/1293/F).

⁷ Om samtliga lärosätens fraktionerade publikationer 2008-2011 (Vetenskapsrådets svar på regeringsuppdrag U2011/1293/F) jämförs med lärosätenas samtliga intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå under samma period (Universitetskanslerämbetets statistikdatabas om högskolan).

Externa medel inom forskningen

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 vad gäller externa medel inom forskningen:

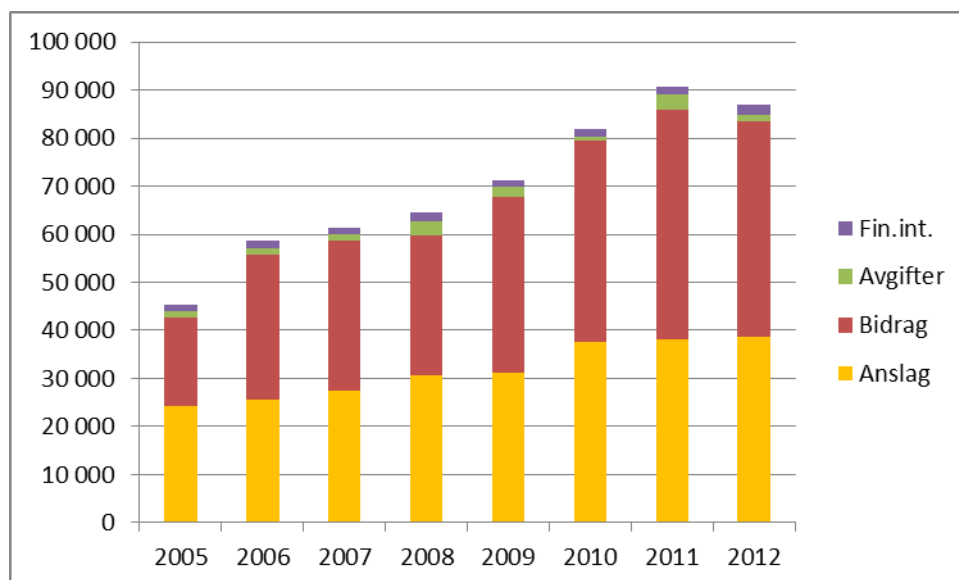
- *forskningens intäkter har ökat till 160 miljoner kronor, samtidigt som andelen externa medel för forskningen har ökat från 52 procent år 2010 till 65 procent år 2016*
- *andelen godkända ansökningar i förhållande till inlämnade ansökningar har ökat med 10 procent, mätt per finansiär*
- *externa medel från regionala intressenter omfattar minst 10 miljoner kronor årligen*
- *Högskolan utgör en minst femprocentig partner i två godkända nationella strategiska satsningar*
- *minst 15 procent av de externa medlen utgörs av medel från svenska forskningsfinansiärer med hög status*
- *minst 15 procent av de externa medlen utgörs av EU-medel*

Den ekonomiska utvecklingen för forskningen är ett resultat av Högskolans strategi att fokusera på behovsmotiverad forskning. Förutsättningarna att erhålla finansiering för sådan forskning, där det på kort eller lång sikt finns ett identifierat behov, är generellt sett goda.

Utveckling av forskningens intäkter

Utvecklingen för intäkterna för forskningen sedan 2005 framgår av diagrammet nedan.

Figur 1: Forskningens intäkter i tkr 2005-2012

För år 2012 kan noteras att bidragsintäkterna minskar. Detta har delvis sin förklaring i att ett antal större projekt avslutats under året och att starten av nya projekt inte har skett i motsvarande grad. Om Högskolan ska kunna nå sin ambition att 2016 ha drygt 100 miljoner kronor i bidrag måste bidragsintäkterna öka med drygt 20 procent årligen. Detta förefaller vara ett utmanande mål.

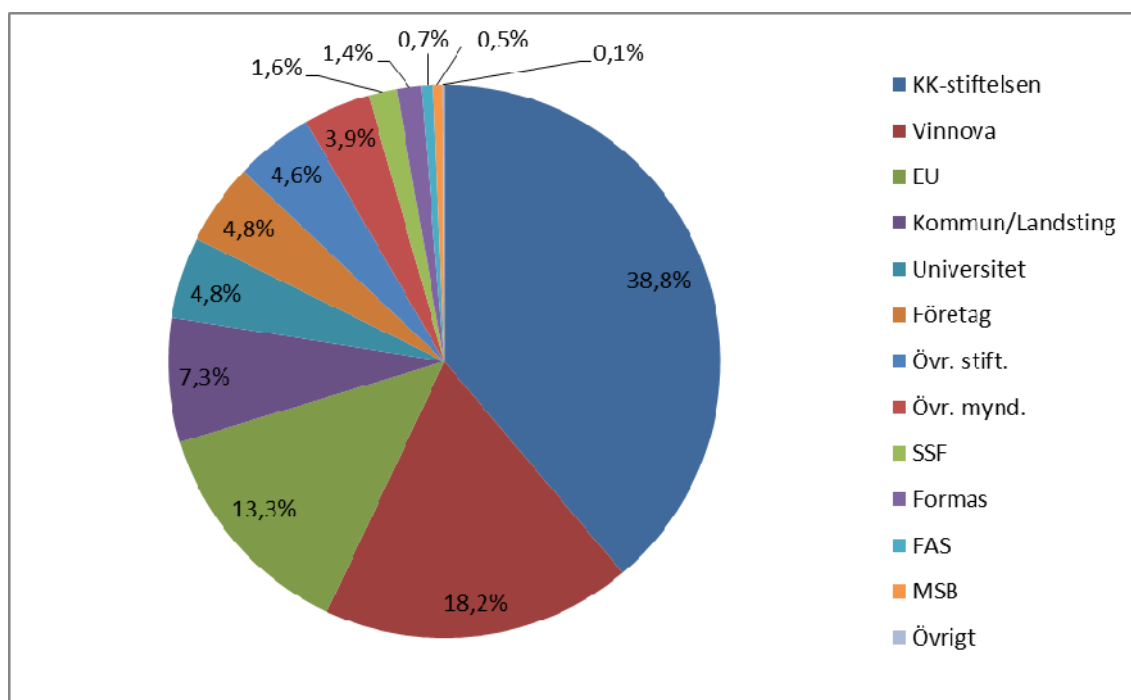
När det gäller andelen externfinansierad forskning, dvs bidrag, avgifter och finansiella intäkter, så minskade denna något under året. Andelen externfinansierad forskning var under året 55 procent, mot 58 procent föregående år.

Forskningens ekonomiska resultat presenteras mer utförligt på sid 67 (avsnittet om ekonomiskt resultat och prestationer).

Bidragsfinansiärer

Fördelningen av bidragsfinansieringen uppdelad på finansiär (se diagrammet nedan) visar att KK-stiftelsen är en mycket viktig finansiär för Högskolan. Detta är naturligt eftersom Högskolan utgör en av stiftelsens tre prioriterade forskningsmiljöer.

Figur 2: Olika bidragsfinansiärers andelar i procent år 2012

MSB = Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Övriga förkortningar förklaras i texten nedan.

Den regionala finansieringen utgör cirka 7,3 procent av bidragen, vilket motsvarar cirka 3,3 miljoner kronor. Här behöver insatserna öka för att nå målet i utvecklingsplanen om minst 10 miljoner kronor årligen från regionala finansiärer. Något som i hög grad kan gynna en ökad regional forskningsfinansiering är det nyligen inledda forsknings-samarbetet med Högskolan i Borås. Samarbetet finansieras med 17 miljoner kronor under två år av Västra Götalandsregionen.

Under året utgörs fyra procent av externfinansieringen av medel från svenska finansiärer av hög status, dvs SSF (Stiftelsen för Strategisk Forskning), FAS (Forskningsrådet för Arbetsliv och Socialvetenskap), Formas (Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande) samt Vetenskapsrådet. Utfallet under året är långt från målet om cirka 15 procent år 2016.

EU-finansieringen är fortsatt hög under året, 13,3 procent. Andelen EU-medel ligger redan nära målet för 2016 om 15 procent.

Nationella strategiska satsningar

Två av Högskolans forskargrupper har under 2012 deltagit i processen att erhålla finansiering från KK-stiftelsen för nationella distribuerade forskningsmiljöer. I processen deltog 39 nationella initiativ och Högskolan var delaktig i tre av de åtta initiativ som klarade den första kvalitetsgranskningen. Företrädare för dessa projekt kallades till en intervju av KK-stiftelsens expertgrupp.

I slutfasen av processen finns fem initiativ kvar och Högskolan är aktiv inom två av dessa. KK-stiftelsen kommer att dela ut cirka 30 miljoner kronor vardera till två eller tre projekt inom ramen för denna nationella strategiska satsning.

Godkända ansökningar

Högskolan har för närvarande inget tillförlitligt system för att analysera andelen godkända ansökningar.

Samverkan

Utvecklingen under år 2012 relaterad till samverkan inom utbildning och forskning presenteras i tre avsnitt, nämligen *kunskapsöverföring och nyttiggörande, utbildningens användbarhet för arbetsmarknaden* samt *uppdragsutbildning*. Inom samtliga områden anges specifika mål i Högskolans utvecklingsplan.

Mål i Högscolelagen om samverkan:

- *I högskolornas uppgift ska ingå att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta. (1 kap 2 §)*

Kunskapsöverföring och nyttiggörande

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 om kunskapsöverföring och nyttiggörande:

- *Högskolan har utvecklat en modell för regional samverkan mellan utbildning, forskning och nyttiggörande*
- *metoder har utvecklats för att säkerställa kunskapsöverföring till samverkanspartners i olika forskningsprojekt*
- *metoder har utvecklats för att utvärdera nyttiggörandet av forskningsresultat i samhället*
- *ett utvecklingsbolag har inrättats för att identifiera och utveckla tillämpningsbara forskningsresultat*

Modell för regional samverkan

Sedan inledningen av året deltar Högskolan tillsammans med flera andra regionala aktörer⁸ i *Skaraborgsprogrammet 2.0*. Programmet syftar till att öka takten för näringslivsutvecklingen i Skaraborg och att öka regionens attraktionskraft. Genom programmet har Högskolan fått möjlighet att, enligt utvecklingsplanens mål, arbeta med skapandet av ett system för kunskapsöverföring i Skaraborgsregionen. Under 2012 har arbetet inbegripit ett mentorprogram samt satsningar på livslångt lärande genom utveckling av kurser riktade mot regionens arbetsmarknad.

Innevarande läsår (2012/2013) anmälde sig 89 adepter (studenter) till mentorprogrammet och matchades med lika många mentorer (representanter från arbetslivet). Mentorparen möts enskilt cirka en gång i månaden och många deltar också vid de gemensamma träffar som anordnas av Högskolan. Målet är att de nätverk som bildas ska bidra till framtida rekryteringar som höjer den akademiska kompetensen i Skaraborg.

Genom *Skaraborgsprogrammets* satsning på det livslånga lärandet gavs under året 881 anställda från Skaraborgs näringsliv möjlighet att förkovra sig i olika verksamhetsanpassade kurser.

⁸ Skaraborgs kommunalförbund, Västra Götalandsregionen, Industrial Development Center West Sweden (IDC) och Gothia Science Park

Skaraborgsprogrammet 2.0 är ett treårigt projekt och Högskolans arbete med mentorprogram och livslångt lärande kommer att fortsätta under år 2013. Aktiviteterna utökas då med ett partnerprogram. Partnerprogrammet syftar till specifik och djuplodande kunskapsöverföring mellan anställda vid Högskolan och representanter från arbetsmarknaden.

Kunskapsöverföring i forskningsprojekt

Högskolan har under 2012 initierat arbetet med kunskapsöverföring i forskningsprojekt genom två aktiviteter. Ett viktigt steg är att ett antal kriterier för att mäta kunskapsöverföring och samproduktion i forskningen har identifierats. Kriterierna kommer att ligga till grund för en större utvärdering av samverkan mellan Högskolan och deltagande forskningsparter (kallad ARC13), vilken kommer att genomföras under 2013. Denna utvärdering kommer att delfinansieras av KK-stiftelsen.

Högskolan har också utvecklat kriterier för utvärdering av samverkan, inklusive kunskapsöverföring, mellan aktörer i forskningsprojekt inom Högskolans KK-miljö. Dessa kriterier kommer att tillämpas under 2013.

Nyttiggörandet av forskningsresultat

Under 2012 har en övergripande beskrivning av forskningsprocessen, inklusive nyttiggörandeperspektivet, tagits fram i samverkan med Gothia Science Park (GSP). En ansökan om finansiering lämnades in till Innovationskontor Väst, till programmet IR-Boost. Högskolan och GSP ansökte om att utgå från framtagna beskrivning, fördjupa den och dokumentera den ytterligare. Ansökan godkändes och arbetet kommer att genomföras under 2013.

Utvecklingsbolag

Ansökan om inrättande av ett utvecklingsbolag ingår som en delmängd i arbetet med beskrivning av nyttiggörande av forskningsresultat (se ovan). Arbetet med ansökan kommer att utföras under 2013.

Utbildningens användbarhet för arbetsmarknaden

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 vad gäller utbildningens användbarhet på arbetsmarknaden:

- *utbildningens användbarhet för arbetsmarknaden tydliggörs och konkretiseras inom samtliga utbildningar*
- *Högskolans utbildningar utvecklas i aktiv samverkan med företrädare för den regionala arbetsmarknaden*

Högskolans utbildningar ska kännetecknas av att de har en stark koppling till arbetsmarknaden (näringsliv och/eller offentlig sektor). Nära samverkan ska därför ske med det identifierade arbetsfältet för utbildningen. Samverkan kan utgöras av verksamhetsförlagd utbildning, adjungerade lärare, deltagande av representanter för arbetslivet i undervisningen, råd där avnämare ingår, examensarbeten etc. Användbarheten ska även följas upp genom kontakter med alumner, till exempel via träffar och enkäter.

Många av Högskolans utbildningar har en konkret anknytning till arbetsmarknaden. Ett arbete har inletts för att tydliggöra detta. Inom ett flertal program har under året arbetslivsanknutna utbildningsmoment beskrivits. En enkätundersökning har också gjorts bland alla programansvariga lärare under hösten. Syftet var att få en nulägesbeskrivning av arbetsmarknadsanknytningen och se om utveckling behövs inom vissa utbildningar. Arbetet kommer att fortsätta under de kommande åren.

Som framgår av avsnittet ovan om kunskapsöverföring och nyttiggörande (sid 40) har ett aktivt samarbete skett mellan studenter och arbetsmarknaden i regionen via mentorprogrammet. Alumnverksamheten har också intensifierats under året och ett antal enkäter till alumner har genomförts (se avsnittet om studentinflytande, sid 23).

Utveckling av nya utbildningsprogram och kurser – och vidareutveckling av befintlig utbildning – har under året skett inom Högskolans olika profilområden. Som exempel på nya utbildningar som har utvecklats i aktiv samverkan med arbetsmarknaden kan nämnas ett ekonomiprogram med inriktning mot redovisning och revision samt ett ingenjörsprogram med inriktning mot produktionsteknik och ledarskap. De nya programmen startar höstterminen 2013.

Uppdragsutbildning

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 vad gäller uppdragsutbildning:

- *volymen på uppdragsutbildningar har ökat från knappt 12 miljoner kronor år 2010 till 30 miljoner kronor år 2016*
- *marknadsföring riktad mot uppdragsutbildning [...] har utvecklats*

Högskolan har år 2012 arbetat med att stärka och utveckla uppdragsutbildningen. Under hösten bildades en särskild organisatorisk enhet för externa uppdrag. Syftet med enheten är att bidra med expertkompetens för ett fokuserat och mer omfattande arbete med uppdragsutbildning än tidigare. En grupp för samordning av uppdragen har också formats. Vidare har checklistor, mallar och rutiner för uppdragsutbildning tagits fram.

Ett analysarbete har genomförts vad gäller marknad och produkter för uppdragsutbildningen. Fokus ska läggas på att erbjuda kundanpassade utbildningar inom profilområdena, på förfrågan, samt att lämna offerter vid upphandlingar. Uppdragsutbildning i form av enstaka platser i kurser ska inte prioriteras. Säljkanalerna är förutom webbplatsen, riktade nyhetsbrev till företag och organisationer, enstaka köpta annonser, nätverkande och uppsökande säljarbete.

En liten ökning noteras, jämfört med år 2011, vad gäller volym och helårsstudenter inom uppdragsutbildningen. Förhoppningen är att de satsningar som beskrivs ovan ska medföra betydligt större ökning av volymen under åren som kommer.

Tabell 26: Antal deltagare inom uppdragsutbildning

	2012	2011	2010
Helårsstudenter inom poänggivande kurser	21	14	22
Antal deltagare i poänggivande kurser	260	154	178
Antal deltagare i ej poänggivande kurser*	362	-	-

* Registrering i Ladok har påbörjats år 2012 men uppgifterna är inte fullständiga.

Tabell 27: Uppdragsverksamhet i tkr

	2012	2011	2010
Uppdragsverksamhet	10 564	9 157	11 617
varav uppdragsutbildning	7 467	7 106	7 236

Det utgångsvärde om 12 miljoner kronor som anges i utvecklingsplanens mål inbegriper all uppdragsverksamhet, dvs även bidragsfinansierad utbildning.

Synlighet

Utvecklingsplanen innehåller särskilda mål för att utveckla Högskolans synlighet. I detta avsnitt beskrivs utvecklingen av synligheten inom de områden som tas upp i utvecklingsplanen, nämligen *Studiedestination Skövde / Rekrytering, varumärket och forskningskommunikation*. Redovisning av rekrytering och marknadsföring riktad mot uppdragsutbildning och betalande internationella studenter görs i de särskilda avsnitten för dessa områden, se sid 43 och sid 27.

Studiedestination Skövde / Rekrytering

Mål i Högskolelagen om breddad rekrytering:

- *Högskolorna skall också aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan. (1 kap 5 §)*

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 vad gäller rekrytering:

- *marknadsföringen av Högskolans utbildning och Skövde som utbildningsort har utvecklats i samverkan med närregionen, inom ramen för begreppet Studiedestination Skövde*
- *Högskolans utbildningar är så attraktiva och kända att det går 1,5 första-handssökande per antagen till program och kurs*

Marknadsföring av utbildning och studieort

Högskolans attraktivitet som studiedestination har inte enbart med utbildningsutbudet eller utbildningarnas kvalitet att göra. Attraktiviteten är också tydligt sammankopplad med studieorten Skövde. Detta gäller såväl programstudenter på campus som de som studerar på distans eller inom kortare kurser. Högskolan har därför under 2012 aktivt sökt olika samarbeten för att skapa ökad kännedom om Skövde som studieort. Samarbete har skett med Skövde kommun och Skövdebostäder men också med Försvarsmakten. Försvarsmakten har samma behov som Högskolan av att synliggöra platsen Skövde för sin rekrytering. Satsningarna inom ramen för Studiedestination Skövde är ett långsiktigt arbete.

Viktiga parametrar för att få studenter att välja Skövde som studieort och sedan stanna kvar och fullfölja sina studier är bra bostäder, meningsfull fritid och goda kommunikationer med omvärlden. Högskolan samverkar med Skövde kommun och Studentkåren i Skövde för att öka kvaliteten inom dessa områden, bland annat inom ramen för introduktionsveckan som inleder höstterminen.

Under 2012 har Högskolans marknadsföringsstrategi för att rekrytera program- och kursstudenter omfattat en större geografisk räckvidd och en bredare kanalexponering än tidigare år. Det betyder att Högskolan i Skövde kommunicerat mer på nationell nivå och i högre grad i digitala och sociala medier.

I avsnittet om varumärket presenteras ett antal aktiviteter som har genomförts för att tydliggöra Högskolan i Skövde mot omvärlden (sid 48-50). Många av dessa aktiviteter har också haft syftet att marknadsföra Högskolans utbildningar.

Utbildningarnas attraktivitet

Marknadsföringen verkar ha gett positiva resultat då söktrycket inför höstterminen 2012 var högre än föregående hösttermin. Detta gäller särskilt intresset för utbildningsprogram där förstahandsansökningarna ökade med 18 procent (cirka 350 sökande) totalt. Inom denna grupp var ökningen av förstahandssökande från Svealand särskilt markant. Antalet sökande ökade där med drygt 70 procent (190 sökande) jämfört med höstterminen 2011.

Tabell 28: Antal förstahandssökande till program, uppdelat på landsdelar

	<i>ht 2012</i>	<i>ht 2011</i>	<i>ht 2010</i>
Götaland	1 712	1 583	1 601
Svealand	456	266	207
Norrland	104	73	51
Totalt	2 272	1 922	1 859

Tabellen visar antal förstahandssökande (inklusive obehöriga sökande) till program, med folkbokföringsadress i Sverige, till och med den sista officiella ansökningsdagen i mitten av april varje år. Källa: NyA Open 2012-04-18

Vad gäller den kommande minskningen av 19-20 åringar i årskullarna framöver finns det anledning att titta på trender vad gäller åldersfördelning bland de sökande programstudenterna. Som framgår av tabellen nedan ökade antalet sökande i samtliga grupper och den största ökningen märks i den yngsta åldersgruppen. I denna grupp ökade antalet förstahandssökande med 20 procent (cirka 250 personer) jämfört med år 2011. Man kan anta att det är en effekt av den breddade marknadsföringen till nya målgrupper, med särskild inriktning mot 18-19-åringar.

Tabell 29: Antal förstahandssökande till program, uppdelat på ålder

	<i>ht 2012</i>	<i>ht 2011</i>	<i>ht 2010</i>
- 24 år	1 514	1 258	1 212
25 - 34 år	510	427	426
35 år -	283	265	252
Förstahandssökande totalt	2 307	1 950	1 890

Tabellen visar åldersfördelning bland de förstahandssökande (inklusive obehöriga sökande) till program, inklusive sökande som inte har folkbokföringsadress i Sverige, till och med den sista officiella ansökningsdagen i mitten av april varje år. Källa: NyA Open 2012-04-18

Det totala antalet förstahandssökande skiljer sig något mellan tabellerna. Orsaken är att tabell 28 endast omfattar sökande med svensk folkbokföringsadress. I tabell 29 ingår även personer som inte är folkbokförda i Sverige, dvs sökande från utlandet.

Som framgår av målet i utvecklingsplanen följer Högskolan upp den statistik som SCB presenterar årligen över antal behöriga förstahandssökande per antagen inför höstterminen. I statistiken räknas såväl programstudenter som kursstudenter. Den ökning som under 2012 noteras i söktrycket till Högskolans utbildningar gäller främst programstudenter – och inte i lika hög grad kursstudenter. Räknat i antal är det dock betydligt fler som söker till kurs än till program. Detta gör att det ökade studentintresset inte fick genomslag i den statistik som SCB presenterade under hösten (se tabell 30).

Om man ser till de uppgifter som statistiken grundas på märks dock en positiv trend, om än av mindre omfattning. Antalet behöriga förstahandssökande till program och kurs inför höstterminen 2012 var 19 fler än inför höstterminen 2011.

Tabell 30: Antal behöriga förstahandssökande per antagen till program och kurs

	<i>ht 2012</i>	<i>ht 2011</i>	<i>ht 2010</i>
Antal behöriga förstahandssökande per antagen till program och kurs	0,8	0,8	0,8

Källa: SCB: Sveriges officiella statistik, Statistiska meddelanden UF 46 SM 1201, UF 46 SM 1101 och UF 46 SM 1001

Förhoppningen är att det positiva resultat som märks vad gäller förstahandssökande till programutbildningen även, på sikt, ska ge resultat i den mätning som görs av det totala söktrycket. Som framgår ovan är marknadsföringen av Skövde som studieort, tillsammans med närregionen, en viktig faktor för att öka attraktiviteten för både kurser och program vid Högskolan.

Redovisning av målet som rör marknadsföring riktad mot uppdragsutbildning och betalande internationella studenter lämnas i avsnitten om uppdragsutbildning (sid 43) respektive internationalisering (sid 27).

Varumärket

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 vad gäller Högskolans varumärke:

- *varumärket Högskolan i Skövde är känt med utgångspunkt i värdeorden omtänksamhet, öppenhet och nytänkande*
- *satsningar har gjorts på intern kommunikation för att utveckla och stödja intern samstämmighet kring Högskolans varumärke*
- *verksamheten vid Högskolan förklaras tydligare och särskiljs från andra lärosäten*
- *Högskolan är känd som en viktig samhällsaktör av politiker och opinionsbildare*

Omtänksamhet, öppenhet och nytänkande

Varumärkesarbete handlar om att vara tydlig med Högskolans uppdrag, verksamhet och resultat så att studenterna, personalen och omvärlden kan uppfatta och känna delaktighet i verksamheten. Inte minst viktigt är detta i en till stora delar offentligt finansierad verksamhet där ständig insyn och löpande redovisning av verksamheten är förväntad av allmänheten.

Det är med utgångspunkt i den gemensamma värdegrunden för statlig verksamhet (se avsnittet om värdegrund, sid 63) som Högskolan har formulerat värdeorden *omtänksamhet, öppenhet* och *nytänkande*. I detta sammanhang arbetar Högskolan även med devisen *You create reality*.

Internkommunikation

År 2011 inleddes ett aktivt arbete med att utveckla den interna kommunikationen. Dessa satsningar har fortsatt under 2012. Ungefär en gång i månaden informerar rektor muntligen Högskolans medarbetare. Rektor berättar då vad som händer på Högskolans strategiska nivå under den närmaste tiden. Under året - då Högskolan har fört diskussioner om strategiska allianser med andra lärosäten - har informationen direkt från rektor varit särskilt viktig för möta medarbetarnas behov av information. Informationen har också skickats som ett e-brev till samtliga medarbetare, efter mötena.

Nyhetsbrev skickas regelbundet ut av Högskolans institutioner. Under 2012 har också ett högskolegemensamt nyhetsbrev införts. För att ytterligare stärka den interna kommunikationen planeras en webbaserad medarbetarportal. Det konkreta arbetet med utveckling av portalen inleddes i oktober 2012 av en särskild projektgrupp. Syftet med portalen är främst att vara en startpunkt där medarbetarna kan inhämta viktig information, öka kvaliteten och säkerheten i informationshanteringen, tydliggöra arbetsprocesser och kompetenser samt stärka relationen mellan medarbetarna genom att erbjuda en social mötesplats.

Tydliggörande

Tydliggörande genom arbetet med strategiska allianser

Högskolan i Skövde gick in i år 2012 med en egen utredning om strategiska allianser med ett eller flera andra lärosäten. Utredningens gjordes dels som en naturlig följd av den nya utvecklingsplanen för 2012-2016, dels på grund av att utbildningsdepartementet uppmanat lärosäten att söka samgående för ökad stabilitet. Omvärldens intresse för frågan var stor från såväl närliggande kommuner och näringsliv som nationellt. Högskolans ambition var att göra studenter, personal och omvärld delaktiga i arbetet med att pröva olika samverkansvägar. I arbetet med strategiska allianser lades därför stor vikt vid en öppen kommunikation.

Alliansfrågan har gett stor synlighet för Högskolan i Skövde såväl genom media som olika externa möten. Ett forum för information och analyser har varit rektors bloggsida och rektors twitterkonto, vid sidan av Högskolans allmänna informationskanaler som webbplats, nyhetsbrev och media.

Arenor för tydliggörande

Högskolan i Skövde har under 2012 utvecklat och ökat sin närvaro i de sociala medierna, för att vara en del av samhällets röst och vara tillgänglig för så många som möjligt. Nedan beskrivs de arenor som Högskolan främst utnyttjade för att möta samhället under år 2012:

- *Twitter:* Högskolans eget twitterkonto har blivit en allt viktigare kanal för interaktion med allmänheten och hade vid årsskiftet drygt 800 följare. Därtill har närmare 35 anställda ett twitterkonto där de företräder Högskolan i Skövde.
- *Facebook:* Högskolan i Skövde har två facebook-sidor en svensk och en engelsk. Den engelska startades under 2012 och hade vid årsskiftet 392 följare/gillare från hela världen. Den svenska ökade med drygt 1 000 följare under 2012 och hade vid årsskiftet 4 086 följare/gillare som har en livlig kommunikation med varandra och Högskolans anställda och studenter.
- *Youtube:* Högskolan i Skövdes kanal på Youtube visar de 40-talet programfilmer och andra filmer om verksamheten som har producerats under 2012 för att ge synlighet och tydlighet till verksamheten. Dessa har haft 43 400 visningar fram till årsskiftet.
- *Skövde-appen:* 10 000 nedladdningar har gjorts av appen som beskriver vad som händer i Skövde och tillhandahåller studentens personliga schema. Appen visar på god användning dagligen, speciellt av våra studenter och anställda gällande sina scheman.
- *Webbplatsen:* www.his.se finns på svenska och på engelska. Webbplatsen genomgick under 2012 en strukturell förändring då mycket av undervisningstrafiken till sidan flyttades till lärplattformen Scio. Jämförbar mätstatistik för extern trafik på hemsidan är därför inte relevant. Webbplatsen anpassades också för att kunna visa mer filmer och ge bättre sökbarhet för utbildningar.
- *Studiebesök och mässor:* Högskolan arrangerar regelbundet studiebesök för högstadies- och gymnasieklaser samt vuxenutbildningar av olika slag. Högskolan deltar också i en rad mässarrangemang av olika storlek för att vara tillgänglig för studieintresserade och allmänhet. Under 2012 har Högskolan tagit emot 440 personer fördelade på 15 studiebesök och deltagit i 32 externa arrangemang.
- *Nyhetsbrev:* Varannan vecka ungefär skickar Högskolan ut ett nyhetsbrev till drygt 2 200 prenumererande e-postadresser och ett nyhetsbrev till Högskolans cirka 13 500 studenter.

Ungdomars kännedom om Högskolan i Skövde

En viktig målgrupp för Högskolan i arbetet med tydliggörande och synlighet är svenska ungdomar i åldrarna 15-25 år. Denna grupp utgörs av personer som ska studera vidare eller redan studerar i början av sitt vuxna liv. Till stöd för att lära känna målgruppen och möta dess uppfattning om Högskolan används bland annat Ungdomsbarometern⁹. Kännedomen om Högskolan i Skövde är generellt låg bland ungdomar, särskilt bland dem som ännu inte befinner sig i högskolestudier. Dock kan en liten ökning av kännedomen om Högskolan noteras i årets upplaga av ungdomsbarometern (2012).

Tydliggörande via massmedia

Högskolan arbetar aktivt för att positiv och neutral information om lärosätet ska nå ut i olika massmedier. I huvudsak kan tre verktyg användas för detta arbete:

- Högskolan gör egna nyheter om verksamheten och skickar ut dessa till nyhetsredaktioner med förhoppningen att redaktionerna återberättar nyheten för sina lyssnare, läsare och tittare.
- Högskolan bjuder in massmedia för att bevaka olika händelser på lärosätet.
- Högskolan erbjuder god service när journalister själva vänder sig till Högskolan för att till exempel få en expertkommentar.

För att nå utvecklingsplanens mål om ökad synlighet behöver dessa verktyg finslipas ytterligare. Under år 2013 kommer Högskolan att föra en mer detaljerad statistik än tidigare över aktiviteter som relaterar till kommunikationsinsatser mot massmedia. Förhoppningen är att den utökade uppföljningen kommer att bidra till en positiv utveckling.

Tabell 31: Antal träffar i tryckt press för "Högskolan i Skövde"

	2012	2011	2010
Storstadspress	58	60	58
Landsortspress/stadsdelspress	524	589	447
Tidskrifter/fackpress	25	34	38

Källa: Mediaarkivet, 2013-01-14

Tabellen ovan visar resultatet av en sökning på orden "Högskolan i Skövde" i databasen Mediaarkivet. Tabellen inkluderar endast omnämningen i tryckt press, dvs inte i radio eller tv. Någon skillnad görs inte heller på omnämningen som kan anses vara positiva eller negativa för Högskolan. Tabellen kan ändå användas som en indikator på utvecklingen de senaste tre åren. Bilden som förmedlas är att läget är lågt men stabilt i storstadspressen. Omnämningen i landsortspress ökade mellan 2010 och 2011 för att sedan falla tillbaka något igen under 2012. Även antalet omnämningen i tidskrift och fackpress har minskat 2012 jämfört med 2011.

Under 2011 förde Högskolan inte detaljerad statistik över medieexponeringen. Ett antagande är dock att ökningen i landsortspress mellan 2010 och 2011 har att göra med den politiska debatt om de små högskolornas framtid som inleddes hösten 2011. Vad minskningen i tidskrift/fackpress beror på är svårare att förklara utan stöd av mer

⁹ Ungdomsbarometern är en årlig studie som görs föra att kartlägga av beteenden och attityder hos ungdomar (www.ungdomsbarometern.se).

detaljerad statistik. Som framgår ovan kommer Högskolan från och med år 2013 att följa upp medierapporteringen om lärosätet i detalj. Uppföljningarna kommer att användas som underlag för arbetet med att öka exponeringen i massmedia.

Opinionsbildning

Under 2012 har lärosätet genomfört insatser vars syfte är att öka kunskapen om Högskolan i Skövde bland politiker och opinionsbildare.

Rektor har under 2012 besökt 13 av Skaraborgs 15 kommuner. Syftet var att skapa en dialog med företrädare för närregionen. Politiker och högre tjänstemän har på detta sätt fått information om Högskolan och Högskolan har fått en större inblick i kommunernas arbete, deras behov av akademisk kompetens och möjlighet till samarbete. Besöken följdes upp av ett möte i september där 70 personer från de olika kommunerna kom till Högskolan för att diskutera akademisk utveckling i Skaraborg.

Utredningen om strategiska allianser rönt intresse bland riksdagspolitikerna. Riksföreträdare för flera av de politiska partierna besökte Skövde för att med Högskolans ledning diskutera förändringarna i högskolelandskapet. Rektor besökte också Almedalsveckan 2012 där hon bland annat medverkade i ett arrangemang som rörde civil utbildning av försvarsanställda.

En rutin har införts som innebär att pressmeddelanden och externa nyheter från lärosätet automatiskt skickas till riksdagsledamöterna i valkretsen Västra Götaland Norra. Även ledamöter och ersättare i riksdagens utbildningsutskott får nyheter och pressmeddelanden från Högskolan automatiskt.

Om Högskolan lyckas i sin ambition att synas mer i storstadspress kan även detta öka kunskapen om lärosätet hos politiker och opinionsbildare.

Forskningskommunikation

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 vad gäller forskningskommunikation:

- ett systematiskt och målgruppsanpassat arbetssätt för forskningskommunikation har utvecklats

Genom att systematiskt kommunicera forskningens resultat ökar intresset för Högskolans forskning, forskarna och utbildningen. Nedan redovisas olika åtgärder och aktiviteter som under året har genomförts i syfte att utveckla forskningskommunikationen.

ForskarFredag

Högskolan arrangerade *ForskarFredag* för allmänheten den 29 september. Aktiviteten är ett Europaprojekt som syftar till att på ett lättillgängligt sätt presentera forskning. Målgruppen är den breda allmänheten, särskilt barn och unga. ForskarFredag anordnas på en rad orter i Sverige och koordineras av föreningen Vetenskap & Allmänhet.

På Högskolan i Skövde hölls dels en Science slam där forskarna förklarade sin forskning på åtta minuter från en scen, dels en vetenskapsmessa där forskarna visade upp och berättade om sin forskning. Arrangemanget innehöll flera aktiviteter som riktade sig mot barn och unga, bland annat anordnades en forskartävling med temat *Sätt Skövde på kartan*. I tävlingen bidrog mellanstadieklasser med intressanta modellbyggen över innovativa landmärken för Skövde som bedömdes av forskare. Modellerna ställdes sedan ut i Skövdes stadshus. Vidare deltog Balthazar Science Center vars verksamhet syftar till att stimulera intresse för naturvetenskap och teknik, främst hos barn och ungdomar. I vetenskapsmässan fanns en särskild plats för att se forskning inom olika EU-projekt och andra samarbeten som Högskolan i Skövde har i Europa.

Under hela eftermiddagen sände Sveriges Radio/Radio Skaraborg från Högskolan med forskarintervjuer och reportage. ForskarFredag fick stort intresse och många deltog i arrangemanget: 1 200 allmänna besökare, 350 tävlande mellanstadieelever och lärare, 55 forskare (som presenterade sin forskning) samt 35 övriga anställda. Vidare beräknas att 78 000 personer minst en gång såg den reklamfilm som producerades inför arrangemanget samt att 50 000 lyssnade på sändningarna i radion.

Populärvetenskapliga caféer

I syfte att synliggöra forskning genomför Högskolan regelbundet öppna föreläsningar, i form av populärvetenskapliga caféer. Forskarna, som kommer från såväl Högskolan som andra lärosäten, tar i föreläsningarna upp aktuella frågor eller informerar om nya, spännande rön. Arrangemangen hålls på kvällstid ungefär en gång i månaden under terminerna, i samarbete med Folkuniversitetet och Skaraborgs Senioruniversitetet.

Under år 2012 hölls tio populärvetenskapliga caféer varav ett hade en särskild inriktning mot årets nobelpris (Nobelföreläsning). Sammanlagt tolv föreläsare medverkade varav åtta var från Högskolan i Skövde. Antalet besökare uppskattades till cirka 800.

Forskningskommunikation mot massmedia

Högskolan vill att massmedia ska informera om den forskning som bedrivs på lärosätet. Ett sätt att göra detta är att lärosätet aktivt sammanställer forskningsnyheter och skickar ut till olika redaktioner. Under 2012 har Högskolan sammanställt och skickat ut 21 forskningsnyheter av den här typen.

Vidare är Högskolan ansluten till tjänsten *Expertsvar*. Genom tjänsten kan journalister som står i begrepp att rapportera om ett område söka lämpliga experter att intervjua. Under 2012 gav Högskolan i Skövde förslag på fyra experter via *Expertsvar*. Det låga antalet beror till viss del på att arbetet med *Expertsvar* var lågt prioriterat till förmån för andra uppgifter under 2012. Målet är att Högskolans aktivitet i *expertsvar* ska bli högre under 2013.

För både utskick av forskningsnyheter och forskarförmedling via *expertsvar* gäller att det är svårt att följa upp effekten av en enskild insats. Därför har Högskolan börjat föra detaljerad statistik över när och vilka av lärosätets forskare som syns i massmedia. Statistiken kommer att rapporteras löpande till lärosätets ledning under 2013.

Utbildning i populärvetenskaplig presentation

Under året har planering skett av två utbildningar för forskare i muntlig och skriftlig presentation av vetenskapliga rön. Den ena är en utbildning i presentationsteknik som syftar till att ge forskarna bättre förutsättningar och verktyg för att - med kroppsspråk och röst - skapa trovärdighet i situationer där forskningsresultat ska presenteras på ett populärvetenskapligt sätt. Vid det andra tillfället kommer fokus att vara på att lära sig att skriva om vetenskap med hjälp av journalistisk prosa. Aktiviteterna äger rum under våren 2013.

Ökat arbete med forskningskommunikation vid institutionerna

Under 2012 påbörjade en institution ett arbete vars syfte är att institutionens forskare ska kommunicera mer och bredare samt bli mer frekventa deltagare i samhällsdiskussionen. Arbetet med detta har förts in i institutionens verksamhetsplanering för 2013 under projektnamnet "en röst i samhället". Att styra resurser till forskningskommunikation med hjälp av verksamhetsplanering kan vara ett viktigt steg för att nå målet i utvecklingsplanen om systematisk forskningskommunikation.

Miljöledningsarbete

Högskolan i Skövde ska inom ramen för sin kärnverksamhet inom utbildning, forskning och samverkan verka för att främja en hållbar utveckling. Högskolan har valt att ersätta begreppet miljösamordning med hållbarhet för att markera intentionen att förutom miljöaspekterna även inkludera de sociala och ekonomiska aspekterna.

Förordning om miljöledning i statliga myndigheter:

- *En myndighet [...] ska inom ramen för sitt ordinarie uppdrag ha ett miljöledningsystem som integrerar miljöhänsyn i myndighetens verksamhet så att man tar hänsyn till verksamhetens direkta och indirekta miljöpåverkan på ett systematiskt sätt. (3 §)*
- Mål i Högskolelagen om hållbar utveckling:
Högskolorna skall i sin verksamhet främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa. (1 kap 5 §)

Högskolan har under verksamhetsåret 2012 fokuserat på ett systematiskt arbete med det fortsatta införandet av ett miljöledningssystem. Ett sådant system säkerställer att man beaktar verksamhetens direkta och indirekta påverkan på miljön.

Vårterminen inleddes med en utbildning för chefer och skyddsombud om Högskolans miljöansvar samt om vilka fördelar som kan uppnås med att föra ut ett miljötänkande till våra studenter. Därefter har ett omfattande arbete skett med en miljöutredning under ledning av en erfaren konsult. Syftet med miljöutredningen har varit att identifiera och dokumentera vidtagna miljöförbättrande åtgärder, att identifiera eventuella brister som finns i förhållande till miljölagstiftningen samt att identifiera förslag på förbättringar.

Miljöutredningen utmynnade i en hållbarhetspolicy som fastställdes i december 2012. Utredningen har också lett till att föreskrifter för hantering av frågor som avser kemikalier samt labb- och verkstadsmiljöer är under utarbetande. En utbildning som rör dessa frågor har också startat. En handlingsplan för prioriterade miljöåtgärder under 2013 är under utarbetande. En kommunikationsplan har tagits fram med syfte att löpande informera personal, studenter och det omgivande samhället om Högskolans hållbarhetsarbete.

Under året har även en utredning gjorts om hur hållbar utveckling kan integreras i Högskolans utbildningar (se avsnittet om hållbar utveckling, sid 22).

För en detaljerad beskrivning av samtliga ingående moment i Högskolans systematiska arbete med miljöledning hänvisas till den årliga redovisningen som sker i slutet av februari till Naturvårdsverket, Energimyndigheten och Utbildningsdepartementet.

Bibliotek

Biblioteket är Högskolans centrala resurs för informations- och litteraturförsörjning. Med egna samlingar i tryckt och elektronisk form som bas och med informationsteknikens möjligheter som viktigt stöd och komplement finns goda förutsättningar att tillfredsställa informationsbehoven för studenter, forskare och lärare samt övrig personal.

Mål i Högskoleförordningen om Högskolebibliotek:

- *Ett högskolebibliotek ska avgiftsfritt ställa litteratur ur de egna samlingarna till andra högskolebiblioteks förfogande (2 kap 16 §)*

Mål i Bibliotekslagen om Högskolebibliotek:

- *Det skall finnas tillgång till högskolebibliotek vid alla högskolor. Dessa bibliotek skall inom de områden som anknyter till utbildning och forskning vid högskolan svara för biblioteksservice inom högskolan och i samverkan med landets biblioteksväsen i övrigt ge biblioteksservice (6 §)*

Biblioteksverksamheten fortsätter att utvecklas vilket framgår av de resultatmätt som presenteras i tabellen nedan. De olika miljöerna utnyttjas i mycket hög grad. Större utvecklingsinsatser under året har varit övergång till det internationella klassifikations-systemet Dewey, uppgradering av biblioteksdatasystemet Mikromarc och upphandling och implementering av ett så kallat discoverysystem, WorldCat Local.

Tabell 32: Biblioteksverksamhetens utveckling

	2012	2011	2010
Antal besökare per år	158 907	-	-
Antal e-böcker	75 648	65 021	45 500
Antal tryckta böcker	121 892	121 600	120 000
Antal e-tidskrifter	14 600	16 300	14 000
Antal tryckta tidskrifter	184	188	197
Antal lån av tryckta böcker	28 077	30 810	36 408
Antal fjärrinlån inklusive kopior	1 675	1 467	2 181
Antal fjärrutlån, initiala lån	1 259	1 431	1 821
Antal deltagare inom undervisning i informationskompetens	2 491	2 240	1 814
Antal nedladdningar av fulltext från DiVA	178 745	136 043	108 399
Antal konsultationer i Studieverkstan	395	-	-

En ny och säkrare besöksräknare togs i drift 2012 och jämförelser med 2010 och 2011 kan därför inte göras. Fjärrlåneverksamheten var stängd under bibliotekets renovering 2011 varför jämförelser är svåra att göra med föregående år. Minskningen av antalet e-tidskrifter beror helt på förändringar i en av de aggregerade databaserna. Ett tydligt mått på ökad integration av informationskompetens i undervisningen är den stora ökningen av antalet deltagare i undervisningen. Studieverkstan blev en del av Högskolebiblioteket under 2012 och konsultationerna kan vara i allt från fem minuter till flera timmar.

Personal

Utvecklingen under år 2012 relaterad till frågor som rör Högskolans personal presenteras i fem avsnitt, nämligen *kompetensförsörjning, lärar- och forskarkompetens, jämställdhet och mångfald, arbetsmiljö* samt *värdegrund*. Inom områdena som rör kompetensförsörjning och jämställdhet finns särskilda nationella återrapporteringskrav. Lärar- och forskarkompetens, jämställdhet och mångfald samt värdegrund är också prioriterade områden enligt Högskolans utvecklingsplan.

Kompetensförsörjning

Förordning om årsredovisning och budgetunderlag:

- *Myndigheten skall redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. I redovisningen skall det ingå en analys och en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att nå verksamhetens mål. (3 kap 3 §)*

Vid Högskolan fanns i december 2012 totalt 481 personer anställda, motsvarande 414 heltidsanställningar (heltidsekvivalenter).

Tabell 33: Personal per kategori (antal heltidsekvivalenter per 31 december)

	2012	2011	2010
Professor (inklusive adjungerade professorer och gästprofessorer)	17	23	23
Biträdande professor	12	-	-
Lektor (inklusive kliniska lektorer)	103	117	108
Adjunkt	91	97	99
Forskare	1	1	1
Forskarassistent	-	-	2
Postdoktor	7	5	1
Annan undervisande personal	3	7	34
Lärarpersonal totalt	234	250	234
varav disputerade	139	143	138
Doktorander*	31	34	38
Teknisk/administrativ personal	137	146	141
Bibliotekspersonal	12	13	13
Anställda heltidsekvivalenter totalt	414	443	454

* Uppgifterna avser anställningar som doktorand

Under 2012 minskade antalet anställda vid Högskolan med 41 personer, motsvarande 29 heltidsekvivalenter. Minskningen återfinns inom flertalet personalkategorier och är ett resultat av fortsatt arbete med profilering och effektivisering.

En god kompetensförsörjning är av yttersta vikt för verksamheten. Högskolan arbetar enligt utvecklingsplanens långsiktiga och definierade mål avseende lärar- och forskar-kompetens. Dessa mål ligger till grund för den kompetensförsörjningsplanering som görs för varje ämne och i institutionernas verksamhetsplaner. Dessa planer följs upp under året, bland annat vid dialogmöten med Högskolans ledning. Högskolan arbetar även med att utveckla arbetsformer för rekrytering i syfte att attrahera efterfrågad kompetens.

Högskolan har under året arbetat utifrån en mer strategisk utgångspunkt även när det gäller karriärplanering, ledarförsörjning och kompetensutveckling. Ett arbete med att identifiera viktiga faktorer för akademisk karriärplanering, med syfte att få fler docenter, biträdande professorer och professorer har genomförts på en institution. Denna kartläggning resulterade i ett program med akademisk karriärcoachning som kommer att påbörjas under 2013. Ett arbete med att identifiera, utbilda och förbereda framtida ledare med syfte att säkerställa en strategisk ledarförsörjning har inletts under året. Som stöd i arbetet har ett ledarskapsprogram för kommande ledare påbörjats.

Under 2012 har en omfattande satsning på kompetensutvecklingsinsatser för personalen genomförts. Ett rikt utbud av personalutbildningar har erbjudits och genomförts och stort intresse har funnits bland Högskolans personal. En särskild satsning har dessutom gjorts för att öka andelen lärare med utbildning i forskarhandledning. 45 lärare har sedan slutet på 2011 och under 2012 genomgått forskarhandledningsutbildning. Ett kartlägningsarbete angående lärare med högskolepedagogisk kompetens pågår. I januari 2013 startas en högskolepedagogisk enhet samt ett kompetensråd i syfte att ytterligare fokusera på kompetensfrågor och då särskilt pedagogiska karriärvägar för Högskolans lärare.

Högskolan ska vara en attraktiv arbetsplats som både attraherar ny personal och behåller den som finns på lärosätet idag. Genom att satsa långsiktigt på frågor som rör värdegrund, ledarskap, arbetsmiljö och kompetensutveckling blir Högskolan en arbetsplats som ger goda förutsättningar för att kunna erbjuda en excellent lärmiljö.

Målet att öka andelen sökande med utländsk bakgrund inom samtliga personal-kategorier har uppnåtts. Som ett resultat av detta har ett flertal som anställts under året utländsk bakgrund. Fortsatt arbete kommer att ske för att öka andelen sökande med utländsk bakgrund inom samtliga kompetens-kategorier, särskilt inom lednings-kategorin. Rekryteringsprocessen, samt de krav som ställs inför varje rekrytering, granskas ur ett etniskt mångfaldsperspektiv. Granskningen syftar till att minimera risken för diskriminering samt att öka andelen sökande med utländsk bakgrund till utannonserade anställningar vid Högskolan.

Genomsnittsåldern för alla anställda är 45 år vilket är samma nivå som inom den övriga statliga sektorn. Under året har Högskolan inte haft några stora pensionsavgångar. Några större pensionsavgångar är heller inte att vänta under den kommande tioårsperioden.

Kommentarer om andelen kvinnor respektive män inom de olika kategorierna görs i avsnittet jämställdhet och mångfald relaterat till kompetensförsörjning (sid 58).

Lärar- och forskarkompetens

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 om lärar- och forskarkompetens:

- *minst 80 procent av de tillsvidareanställda lärarna har doktorsexamen år 2016 mot 59 procent år 2010*
- *minst 25 procent av de tillsvidareanställda lärarna har genomgått minst två steg av pedagogisk meritering*
- *antalet professorer har ökat – från 24 år 2010 till minst 35 år 2016*

Lärare med doktorsexamen

Andelen lärare med doktorsexamen har ökat, från 59 procent 2010 till 65 procent 2012. Ökningen är ett resultat av att det vid varje rekrytering görs en noggrann avvägning av kompetensbehovet. Utgångspunkten är att i första hand rekrytera lärare med doktors-examen. Fortsatta insatser kommer att behöva göras för att säkerställa att målet kan nås.

Tabell 34: Andel tillsvidareanställda lärare med doktorsexamen i procent

	2012	2011	2010
Andel tillsvidareanställda lärare med doktorsexamen i procent	65	61	59

Andelen utgår från antalet personer inom gruppen tillsvidareanställda lärare med doktorsexamen.

Pedagogisk meritering

Lärare vid Högskolan ska ges möjlighet att meritera sig via en pedagogisk karriärstege i tre steg. Under 2012 har ett förberedande arbete gjorts med syfte att skapa en organisation som stödjer processer för att nå detta mål. Under 2013 kan lärare vid Högskolan ansöka om att bli prövade för de olika meriteringsstegen.

Professorer

I oktober installerades tre nya professorer varav samtliga var kvinnor. Antalet anställda professorer har dock minskat under året. Detta kan förklaras med bland annat pensionsavgångar och att gästprofessorsanställningar har upphört. Två nyrekryteringar har gjorts där anställning kommer att påbörjas under 2013. Ett fortsatt intensivt arbete kommer att behöva göras för att uppnå målet om minst 35 professorer år 2016. Under året har 12 personer befordrats till biträdande professor. Avsikten med denna anställningsform är att skapa förutsättningar för framtida meritering till professor.

Tabell 35: Antal professorer

	2012	2011	2010
Antal professorer (personer) totalt	24	29	24
varav kvinnor	7	8	5
varav män	17	21	19

Jämställdhet och mångfald relaterat till kompetensförsörjning

Mål i Högskolelagen om jämställdhet:

- *I högskolornas verksamhet skall jämställdhet mellan kvinnor och män alltid iakttas. (1 kap 5 §)*

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2012 vad gäller jämställdhet:

- *Under 2012-2015 ska minst 32 procent av de professorer som anställs vara kvinnor. I målet inkluderas befordrade professorer och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer.*

Mål i utvecklingsplanen för år 2016 om jämställdhet:

- *andelen kvinnor bland Högskolans professorer har ökat – från en femtedel år 2010 till en tredjedel år 2016*

Mål i Högskolans handlingsplan för lika villkor 2011-2012:

- *att uppnå en jämn könsfördelning inom olika anställningskategorier*
- *att öka andelen kvinnor på ledande befattningar och i nämnder, organ och arbetsgrupper*

Rekrytering av lärare

Högskolan har som mål att vid rekryteringar nå en jämn könsfördelning mellan kvinnor och män på olika nivåer och inom olika befattningar. Med jämn könsfördelning menas att fördelningen mellan kvinnor och män är inom intervallet 40-60 procent. Särskilt viktigt för att nå målen är att rekrytera fler kvinnor i kategorierna professor och biträdande professor, fler kvinnor bland lärare inom teknik och naturvetenskap samt fler män inom områdena vård, humaniora och samhällsvetenskap. Könsfördelningen inom lärarkategorierna och utfallet av nyanställningar under 2012 framgår av tabellen på nästa sida.

Under 2012 har två män anställts som gästprofessorer och en kvinna som professor. Andelen kvinnor som nyanställts inom professorskategorin är 33 procent vilket stämmer väl med regleringsbrevets mål på 32 procent under perioden 2012-2015. Av det totala antalet professorer på Högskolan är 7 kvinnor och 17 män vilket innebär att kvinnorna utgör 29 procent av professorerna. Jämfört med år 2010, då kvinnorna utgjorde 21 procent, är ökningen markant och mycket positiv.

I den nya personalkategorin biträdande professorer är dock könsfördelningen ojämn, med 33 procent kvinnor och 67 procent män. Tillsättningen av biträdande professorer har i samtliga fall skett genom befordran av lektorer. Inom kategorin postdoktorer är förhållandet det motsatta, med en större andel kvinnor än män. Av sju postdoktorer totalt är fem kvinnor. Inom kategorin forskare finns endast två personer varav en kvinna och en man.

Inom lektorskategorin är könsfördelningen jämn, enligt angiven definition, med 44 procent kvinnor och 56 procent män. Under året har sju lektorer anställts varav fem var kvinnor. Bland adjunkterna är könsfördelningen jämn, med 47 procent kvinnor och 53 procent män.

Tabell 36: Antal anställda lärare (personer) per kategori

Kategori	2012		2011		2010	
	K	M	K	M	K	M
Professorer (inklusive befordrade professorer och gästprofessorer)	7	17	8	21	5	19
varav nyanställda	1	2	3	3	-	2
Biträdande professor (ny kategori fr o m 2012)	4	8	-	-	-	-
varav nyanställda	-	-	-	-	-	-
Lektorer (inklusive befordrade lektorer och gästlektorer)	56	70	62	79	53	74
varav nyanställda	5	2	3	6	8	7
Adjunkter	53	59	56	59	63	48
varav nyanställda	-	2	1	2	5	4
Forskarassistenter	-	-	-	-	1	3
varav nyanställda	-	-	-	-	-	-
Postdoktorer	5	2	3	2	1	1
varav nyanställda	2	-	3	2	-	-
Forskare	1	1	-	4	1	2
varav nyanställda	1	-	-	4	1	1

K = kvinnor, M = män

Andelen kvinnor i kategorin lärare med doktorsexamen har fortsatt att öka från 41 procent föregående år till 44 procent år 2012. Under 2012 har 8 kvinnor och 2 män disputerat. Könsfördelningen i den sammantagna lärarkåren vid lärosätet är jämn, med 44 procent kvinnor och 56 procent män. Andelen kvinnor har minskat med en procentenhet jämfört med föregående år då kvinnorna utgjorde 45 procent av lärarkåren.

Personal med ledningsuppdrag

De chefsbefattningar och högre ledningsuppdrag som finns på Högskolan utgörs av rektor, prorektor, två vicerektorer, en högskoledirektör, tre prefekter, tre proprefekter, sju avdelningschefer inom förvaltningen, tretton avdelningschefer vid institution, två dekaner samt två prodekaner. 17 av 34 personer som innehar chefsbefattningar eller ledningsuppdrag är kvinnor. Andelen kvinnor i ledningskategorin uppgår till 50 procent och andelen män uppgår till 50 procent. En chefsbefattning har under året tillkommit och tillsatts av en man. Av Högskolans sex prefekter och proprefekter är fem kvinnor. Inom fakultetsnämndernas presidier finns en kvinna och tre män.

I ledarförsörjningsprogrammet *Introduktion till ledarskap* som startade 2012 deltar 28 personer, varav 19 kvinnor (68 procent) och 9 män (32 procent). Programmet som förbereder eventuella framtida ledare består av deltagare som har valts ut av sina chefer. Könsfördelningen på programmet är sned vilket bör uppmärksammas vid nästa programstart 2014.

Ytterligare jämställdhets- och mångfaldsarbete

En jämställdhetsanalys av löner vid Högskolan genomfördes under 2012 och nästa lönekartläggning genomförs senast 2015. Analysen görs för både lika och likvärdigt arbete och en handlingsplan för jämställda löner upprättas. Inga osakliga löneskillnader kunde påvisas.

Under året genomfördes mångfaldsaktiviteter där bland annat föreläsningar och utställningar erbjöds studenter och personal. Mångfaldsaktiviteterna har anordnats i syfte att öka kunskapen och medvetenheten om diskrimineringsgrunderna och mångfaldsfrågorna. Målet är att uppnå ökad tolerans och öppenhet genom att särskilt sätta mångfaldsfrågorna i fokus. Ett mångfaldsstipendium har tilldelats ett examensarbete under året.

Ytterligare mål och åtgärder för jämställdhets- och mångfaldsarbetet finns i Högskolans handlingsplan för lika villkor. I årsredovisningen tas Högskolans arbete med jämställdhets- och mångfaldsfrågor även upp i avsnittet om jämställdhet och mångfald inom utbildningen (sid 21).

Arbetsmiljö

Friskvård och systematiskt arbetsmiljöarbete

Under 2012 har en ny organisation för arbetsmiljöfrågor beslutats och trätt ikraft. Syftet med förändringen är att arbetet med arbetsmiljöfrågor ska bedrivas på ett mer systematiskt och strukturerat sätt. I samband med att den nya organisationen trädde i kraft genomfördes en arbetsmiljöutbildning där samtliga av Högskolans chefer, fackliga representanter och skyddsombud bjöds in. Under 2013 kommer en mer fördjupad utbildning att genomföras.

På Högskolan pågår sedan 2009 en satsning på hälsoprofilsbedömningar för anställda. Arbetet som bedrivs med hjälp av företagshälsovården har fallit väl ut och kommer att fortsätta under 2013. Huvuddelen av Högskolans personal ska ha erbjudits en hälsoprofilsbedömning år 2014. Under våren 2012 genomfördes en medarbetarundersökning som riktade sig till alla anställda. Högskolans samlade resultat var på en tillfredsställande nivå ur ett arbetsmiljöperspektiv. Under hösten 2012 har ett aktivt arbete med analys och bearbetning av resultaten från medarbetarundersökningen pågått. Handlingsplaner för det fortsatta arbetsmiljöarbetet bifogas avdelningarnas verksamhetsplaner och åtgärder kommer att genomföras kontinuerligt under 2013.

Under hösten 2012 låg fokus på att kartlägga och åtgärda eventuella brister i Högskolans laboratorier för att få en ökad säkerhet i kemikaliehanteringen. Ett arbete kring hållbarhet startades och resulterade i en ny hållbarhetspolicy. En utbildning i ämnet hölls under hösten för samtliga chefer, fackliga företrädare och skyddsombud.

Utbildning för personal i hjärt-lungräddning samt användning av defibrillator har genomförts under året. Denna utbildningssatsning kommer att återkomma 2013. Då kommer det även att anordnas en fördjupad defibrillatorutbildning för ett antal nyckelfunktioner vid myndigheten. Vid Högskolan finns tre hjärtstartare varav en har köpts in under 2012.

Högskolan arbetar i övrigt vidare med att utöka och förbättra friskvårdaktiviteter för anställda. En enkät genomfördes under året med syfte att fånga upp friskvårdsönskemål från anställda. Kurser i qigong, yoga och zumba har erbjudits såväl som tillgång till en personlig tränare i Högskolans gym. Ytterligare en friskvårdssatsning är startandet av en högskolekör.

Arbetsmiljönämnden har under hösten begärt in och analyserat statistik från företagshälsovården. Utifrån den sammanställningen planeras en extra satsning på ergonomi i arbetsmiljön för 2013, troligtvis i form av utbildning och riktade insatser till chef och individ.

Sjukfrånvaro

I tabellen som följer redovisas de anställdas sjukfrånvaro i förhållande till den ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas också andel av sjukfrånvaron som avser långtidssjukskrivning (sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer). I uppgifterna ingår också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Den totala sjukfrånvaron utgörs av 2,4 procent under år 2012 vilket är en ökning med cirka 0,8 procentenheter jämfört med föregående år. Andelen långtidssjukskrivna har ökat med drygt 29 procentenheter jämfört med 2011.

Tabell 37: Andel sjukfrånvaro i procent av arbetstid

	2012	2011	2010
Totalt	2,3	1,6	1,4
Kvinnor	2,7	2,0	5
Män	1,9	1,3	19
Anställda - 29 år	1,4	1,6	0,7
Anställda 30 - 49 år	2,1	1,6	1,3
Anställda 50 år -	2,9	1,8	1,8
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer)*	72,5	43,1	38,4

* Andelen långtidssjukskrivna är presenterad som andel av alla sjukskrivna.

Av Högskolans 481 anställda har 20 personer under året varit sjuka i mer än 60 dagar. Cirka hälften av dessa har arbetsrelaterade diagnoser som är kopplade till upplevd stress. Sjukfrånvaron har således ökat sedan föregående år även om siffrorna fortfarande är förhållandevis låga. Andelen långtidssjukskrivna under 2012 kommer att följas upp noggrant tillsammans med ansvariga chefer.

Högskolan har under de senaste åren arbetat med förebyggande åtgärder genom att uppmärksamma potentiella risker och involvera företagshälsovården i ett tidigt stadium, ett samarbete som Högskolan kommer att fortsätta och även utveckla. Hälso- och profilbedömningarna kan nämnas som en viktig del i detta arbete. Under året har en medarbetarundersökning genomförts på Högskolan där vissa indikationer finns på att medarbetare upplever en hög arbetsbelastning och som en följd av detta även stress. Ett fokusområde för samtliga avdelningar är således att arbeta för att minska stress och upplevd hög arbetsbelastning. Under kommande år är även ergonomi ett prioriterat område då en analys från företagshälsovården påvisar att flera medarbetare sökt hjälp för den typen av problem. En rehabiliteringsutbildning för alla chefer kommer dessutom att genomföras under 2013.

Högskolan har idag mer effektiva verktyg för att upptäcka och förebygga risker och ohälsa så tidigt som möjligt. Den nya organisationen för systematiskt arbetsmiljöarbete tillsammans med det pågående friskvårdsarbetet samt genomförande av fysisk skydds- och medarbetarundersökning bör fånga upp alla aspekter av arbetsmiljöfrågorna. Högskolan är angelägen om att vända trenden med den ökade sjukfrånvaron och följer utvecklingen med största noggrannhet.

Värdegrund

Högskolan arbetar aktivt med värdegrundsfrågor i linje med *Den gemensamma värdegrunden för de statsanställda*¹⁰. Arbetet utgår från utvecklingsplanens bilaga 1, *Utgångspunkter för en gemensam värdegrund*. Utgångspunkterna innefattar begreppen demokrati, lag, fri åsiktsbildning, objektivitet, saklighet och likabehandling, respekt samt effektivitet och service. Under de närmaste fyra åren ska arbetet genomföras stegvis med särskild satsning på ett fokusområde per år.

Målet är att alla anställda väl ska känna till begreppen och kunna omsätta dem till ett personligt förhållnings sätt i det egna arbetet. Dessutom ska alla anställda vara väl insatta i Högskolans ställningstagande i värdegrundsfrågorna.

Genomfört arbete under 2012

En arbetsgrupp för värdegrund bildades under året. Arbetsgruppens uppdrag innebar att ta fram förslag på organisation för värdegrundsarbetet såväl som aktiviteter att genomföra inom området. Styrande för planeringen av organisationen och aktiviteterna är synen på värdegrundsarbetet som en ständigt pågående process och att arbetet med värdegrundsfrågor ska integreras i all verksamhet vid Högskolan.

Under året distribuerades Högskolans utvecklingsplan för 2012-2016 till samtliga anställda. En bilaga i planen behandlar vikten av att arbeta enligt statens gemensamma värdegrund. Högskoleledningen har som uppföljning medverkat vid avdelningsaktiviteter för att diskutera vikten av att arbeta utifrån en gemensam värdegrund. Under året deltog alla chefer i ett seminarium på temat som leddes av KRUS (Kompetensrådet för utveckling i staten). Alla anställda bjöds sedan in till en utbildningsdag om demokrati och värdegrund.

Värdegrundsfrågor har lagts in som ett delmoment i högskolepedagogisk utbildning, forskarhandledningsutbildning och i samband med introduktion av nyanställd personal. Att planera för att arbeta med värdegrundsfrågor lades in som en förutsättning i verksamhetsplanering för 2013. Att på olika sätt arbeta med och belysa ordet *Respekt* kommer att vara ett fokusområde för kommande år. Webbaserade utbildningar inom värdegrundsområdet har funnits tillgängligt för chefer och anställda. När olika typer av styrdokument, policyer och riktlinjer har reviderats under året har värdegrundsaspekter införts i de fall det har varit relevant.

En grupp anställda, de flesta med olika ledande befattningar, har under året utbildats till processledare inom värdegrund. Dessa personer kommer att vara viktiga i utvecklingen av Högskolans fortsatta arbete med värdegrundsfrågor.

---

¹⁰ Promemoria framtagen av KRUS, 2012 (www.statskontoret.se/krus-publikationer)

Ekonomiskt resultat och prestationer

Förordning om årsredovisning och budgetunderlag:

- *Myndigheten ska redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och till vad regeringen, i förekommande fall, har angett i regleringsbrev eller i något annat beslut.*

Resultatredovisningen ska främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader.

Resultatredovisningen ska lämnas enligt en indelning som myndigheten bestämmer, om inte regeringen har beslutat annat. (3 kap 1 §)

Myndigheten ska fördela verksamhetens totala intäkter och kostnader enligt den indelning som följer av 1 § tredje stycket. (3 kap 2 §).

Ekonomiskt resultat

Samlad verksamhet

Resultatet för Högskolans samlade verksamhet år 2012 uppgår till 14,4 miljoner kronor. Resultatet fördelas med 13,3 miljoner kronor för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive 1,1 miljoner kronor för forskning och utbildning på forskarnivå.

De totala intäkterna för år 2012 uppgår till 417 miljoner kronor vilket innebär en marginell minskning jämfört med 2011. Under budgetåret svarar anslagen för huvuddelen av intäkterna, 83 procent. Anslagsfinansieringen har utgjort motsvarande andel av intäkterna de senaste åren, 82 procent år 2011 och 84 procent år 2010.

I volym (tkr) har anslag och bidrag minskat något i förhållande till föregående år medan avgifterna istället har ökat.

Tabell 38: Intäkter, kostnader och verksamhetsutfall

Belopp i tkr	2012	2011	2010
Intäkter*	417 009	418 211	403 089
varav anslag	344 142	344 609	339 871
varav avgifter	20 595	19 181	14 731
varav bidrag	48 874	51 229	46 656
Kostnader	-402 601	-416 044	-409 774
Verksamhetsutfall	14 408	2 167	-6 685

* I de totala intäkterna ingår även - förutom anslag, avgifter och bidrag - finansiella intäkter.

Årets överskott om 14,4 miljoner kronor kommer att balanseras i Högskolans myndighetskapital. Myndighetskapitalet uppgick vid utgången av 2012 till 55,5 miljoner kronor.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

För år 2012 uppgick antalet anslagsfinansierade helårsstudenter till 4 294. Detta är en minskning med 215 helårsstudenter i förhållande till 2011 års utfall. Helårsprestationerna har minskat med 68 helårsprestationer till 3 175 för 2012 jämfört med 3 243 för 2011. Minskningarna har skett för att anpassa verksamheten till det reducerade anslaget. Utbildningsvolymen 2012 motsvarar 99,5 procent av takbeloppet.

Som framgår av tabellen nedan uppgår de totala intäkterna inom området till 330 miljoner kronor. Intäkterna utgörs till 92 procent av anslag. Andelen anslagsfinansiering har minskat något i förhållande till åren 2011 och 2010 då denna andel utgjorde 94 procent.

Såväl avgifter som bidrag har ökat i volym (tkr) under 2012. Detta beror främst på att Högskolan, i förhållande till föregående år, har haft fler studenter som betalat studieavgift samt att uppdragsutbildningen ökat något i omfattning.

Tabell 39: Resultaträkning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

<i>Belopp i tkr</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>
Verksamhetens intäkter			
Anslag	305 361	306 532	302 218
Avgifter	19 272	16 011	13 884
Bidrag	4 353	3 477	4 755
Finansiella intäkter	1 220	1 413	406
Summa intäkter	330 206	327 424	321 263
Verksamhetens kostnader			
Personal	-196 629	-213 023	-205 742
Lokaler	-54 401	-53 324	-53 596
Övrig drift	-52 200	-49 881	-53 294
Finansiella kostnader	-719	-894	-290
Avskrivningar	-12 938	-13 108	-11 510
Summa kostnader	-316 887	-330 230	-324 432
Verksamhetsutfall	13 319	-2 806	-3 169
Transfereringar			
Medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag	0	0	665
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	1 284	1 603	568
Lämnade bidrag	-1 284	-1 603	-1 233
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	13 319	-2 806	-3 169

Det sammantagna resultatet (kapitalförändringen) för området utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår till 13,3 miljoner kronor. Under året har omstruktureringskostnader för förvaltningens omorganisation tagits motsvarande 2 miljoner kronor.

Uppdragsutbildning

I tabell 40 redovisas resultatet inom uppdragsverksamheten, inom området utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Under jämförelseperioden har intäkterna först minskat (år 2011) för att sedan öka igen under något under 2012. Som framgår i avsnittet där uppdragsutbildningen presenteras särskilt (sid 43) är målet, enligt Högskolans utvecklingsplan för 2012-2016, att volymen ska öka avsevärt under de kommande åren.

Tabell 40: Resultaträkning för uppdragsverksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

<i>Belopp i tkr</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>
Verksamhetens intäkter			
Avgifter	7 467	7 106	7 326
Bidrag	3 097	2 051	4 291
Finansiella intäkter	0	0	0
Summa intäkter	10 564	9 157	11 617
Verksamhetens kostnader			
Personal	-9 220	-7 541	-8 964
Lokaler	-769	-797	-371
Övrig drift	-1 426	-977	-1 911
Finansiella kostnader	0	0	0
Avskrivningar	0	0	0
Summa kostnader	- 11 415	-9 315	-11 246
Verksamhetsutfall	-851	-158	371
Transfereringar			
Erhållna bidrag	340	118	275
Lämnade bidrag	-340	-118	-275
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	-851	-158	371

Redovisning av den samlade avgiftsfinansierade verksamhet, enligt särskild tabell i regleringsbrevets bilaga 4, lämnas i årsredovisningens finansiella del.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Intäkterna inom området forskning och utbildning på forskarnivå uppgår under året till 87 miljoner kronor. Drygt hälften av intäkterna, 55 procent, utgörs av externa medel. Som framgår av tabellen nedan har bidragsintäkterna minskat med drygt 3 miljoner kronor i förhållande till år 2011. En orsak till minskningen är att ett antal större projekt har avslutats under året och att nya projekt inte har påbörjats i motsvarande omfattning.

Tabell 41: Resultaträkning för forskning och utbildning på forskarnivå

	2012	2011	2010
Verksamhetens intäkter			
Anslag	38 781	38 086	37 653
Avgifter	1 323	3 170	847
Bidrag	44 521	47 752	41 901
varav från forskningsråd	541	2 049	2 367
varav från statliga myndigheter	12 652	14 608	14 077
varav från kommun/landsting	2 742	3 087	1 336
varav från EU	6 120	6 078	4 883
varav från svenska företag	1 508	1 952	1 317
varav från svenska org utan vinstsyfte	20 958	19 522	17 921
varav från utländska org utan vinstsyfte	0	456	0
Finansiella intäkter	2 178	1 779	1 425
Summa intäkter	86 803	90 787	81 826
Verksamhetens kostnader			
Personal	-69 574	-69 466	-68 920
Lokaler	-5 575	-5 594	-5 728
Övrig drift	-10 013	-10 187	-10 023
Finansiella kostnader	-3	0	-1
Avskrivningar	-549	-567	-670
Summa kostnader	-85 714	-85 814	-85 342
Verksamhetsutfall	1 089	4 973	-3 516
Transfereringar			
Övriga medel för finansiering av bidrag	0	0	0
Lämnade bidrag	0	0	0
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	1 089	4 973	-3 516

Samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet

I årsredovisningen ska det framgå i vilken omfattning anslagsmedel efter beslut har använts för att samfinansiera bidragsfinansierad verksamhet.

Högskolan har sedan år 2010 tillämpat Sveriges universitets- och högskoleförbunds (SUHF:s) modell för full kostnadstäckning. Av tabellen nedan framgår, uppdelat på område, omfattning av anslagsmedel som använts för samfinansiering samt anslagens andel av den totala finansieringen.

Tabell 42: Samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet

	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Belopp i tkr	2 134	2 770	2 595
Andel i procent av total finansiering	40,9	42	37
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Belopp i tkr	10 540	11 002	12 811
Andel i procent av total finansiering	19,1	29	24

Kostnad per prestation

I sammanställningen "Väsentliga uppgifter" presenteras kostnader per prestation med avseende på kostnad per helårsstudent, helårsprestation och referegranskad vetenskaplig publikation. I nedanstående tabell redovisas motsvarande kostnader per prestationer, uppdelat per institution.

Tabell 43: Kostnad institutionsvis per helårsstudent, helårsprestation och publikation

<i>Kostnad per helårsstudent (kr)</i>					
Institution	2012	2011	2010	2009	2008
Institutionen för kommunikation och information	71 938	73 120	66 394	65 612	78 452
Institutionen för teknik och samhälle	50 536	49 907	48 980	52 187	53 154
Institutionen för vård och natur	99 084	110 134	125 299	100 292	84 293
Totalt	70 786	73 245	72 499	69 705	70 944
<i>Kostnad per helårsprestation (kr)</i>					
Institution	2012	2011	2010	2009	2008
Institutionen för kommunikation och information	102 438	103 455	86 658	93 740	101 989
Institutionen för teknik och samhälle	67 105	68 202	65 842	69 607	69 368
Institutionen för vård och natur	129 028	153 780	148 113	115 495	103 274
Totalt	95 815	101 837	93 550	91 404	90 701
<i>Kostnad per referegranskad vetenskaplig publikation (kr)</i>					
Institution	2012	2011	2010	2009	2008
Institutionen för kommunikation och information	578 270	546 655	667 153	468 911	379 375
Institutionen för teknik och samhälle	442 680	379 711	532 972	321 833	361 866
Institutionen för vård och natur	329 262	289 641	250 646	395 704	210 224
Totalt	393 183	391 845	446 817	396 609	354 526

Kostnad för prestationer avseende samverkan

Högskolan avvaktar den utredning som SUHF genomför gällande prestationer som avser samverkan. Då Högskolan har för avsikt att ansluta sig till det gemensamma måttet har något eget prestationsmått för samverka inte tagits fram.

Finansiell redovisning

Resultaträkning

Högskolans samlade verksamhet (tkr)

	Not	2012	2011
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		344 142	344 609
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	20 595	19 181
Intäkter av bidrag		48 874	51 229
Finansiella intäkter	2	3 398	3 192
Summa intäkter		417 009	418 211
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-266 203	-282 489
Kostnader för lokaler		-59 976	-58 918
Övriga driftskostnader	4	-62 213	-60 068
Finansiella kostnader	5	-722	-894
Avskrivningar och nedskrivningar		-13 487	-13 675
Summa kostnader		-402 601	-416 044
Verksamhetsutfall		14 408	2 167
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		0	0
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		1 284	1 603
Lämnade bidrag		-1 284	-1 603
Summa transfereringar	6	0	0
Årets kapitalförändring	7	14 408	2 167

Resultaträkning (forts)

Grundläggande högskoleutbildning 2012 (tkr)

	Grundutbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	Uppdragsverksamhet		Övrig verk- samhet	Totalt
		Beställd utbildning	Uppdrags- utbildning		
Verksamhetens intäkter					
Anslag	305 361	0	0	0	305 361
Avgifter	11 805	0	7 467	0	19 272
Bidrag	1 256	0	3 097	0	4 353
Finansiella intäkter	1 220	0	0	0	1 220
Summa intäkter	319 642	0	10 564	0	330 206
Verksamhetens kostnader					
Personal	-187 409	0	-9 220	0	-196 629
Lokaler	-53 632	0	-769	0	-54 401
Övrig drift	-50 774	0	-1 426	0	-52 200
Finansiella kostnader	-719	0	0	0	-719
Avskrivningar	-12 938	0	0	0	-12 938
Summa kostnader	-305 472	0	-11 415	0	-316 887
Verksamhetsutfall	14 170	0	-851	0	13 319
Transfereringar					
Erhållna bidrag	944	0	340	0	1 284
Lämnade bidrag	-944	0	-340	0	-1 284
Summa transfereringar	0	0	0	0	0
Kapitalförändring	14 170	0	-851	0	13 319

Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet

(enligt bilaga 4 till regleringsbrev)

Beräknad budget för intäkter av avgifter och andra ersättningar (tkr)

Verksamhet	Över-/underskott tom år 2010	Över-/underskott år 2011	Intäkter år 2012	Kostnader år 2012	Över-/underskott år 2012	Ack. över-/underskott utgående år 2012
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Beställd utbildning			0	0	0	
Yrkeshögskolan, KY m.m.						
Uppdragsutbildning		-100	20 771	-20 771	-0	-100
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	0	-200	1 800	-2 000	-200	-400
Övrigt	0	0	0	0	0	
Summering		-300	22 571	-22 771	-200	-500
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning		0	376	-376	0	0
Summering			376	-376	0	0
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet		-42	931	-993	-62	-104
Upplåtande av bostadslägenhet - utbytesprogram och gästforskare						
Upplåtande av bostadslägenhet - regeringsbeslut (U2010/4277/UH)						
Upplåtande av bostadslägenhet - regeringsbeslut (U2010/4277/UH)						
Övrigt						
Summering		-42	931	-993	-62	-104

Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet (forts)

(enligt bilaga 4 till regleringsbrev)

Intäkter av avgifter och andra ersättningar (tkr)

Verksamhet	Över-/underskott tom år 2010	Över-/underskott år 2011	Intäkter år 2012	Kostnader år 2012	Över-/underskott år 2012	Ack. över-/underskott utgående år 2012
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Beställd utbildning	86	0	0	0	0	86
Yrkehögskolan, KY m.m.						
Uppdragsutbildning	1026	-936	7 467	-8 318	-851	-761
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	0	-172	2 937	-2 636	301	129
Övrigt	0	0	0	0	0	
Summering	1 112	-1 108	10 404	-10 954	-550	-546
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	23	-7	946	-951	-5	11
Summering	23	-7	946	-951	-5	11
Verksamhet	Över-/underskott tom år 2010	Över-/underskott år 2011	Intäkter år 2012	Kostnader år 2012	Över-/underskott år 2012	Ack. över-/underskott utgående år 2012
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet	88	-67	977	-998	-21	0
Upplåtande av bostadslägenhet - utbytesprogram och gästforskare						
Upplåtande av bostadslägenhet - regeringsbeslut (U2010/4277/UH)						
Upplåtande av bostadslägenhet - regeringsbeslut (U2010/4277/UH)						
Övrigt						
Summering	88	-67	977	-998	-21	0

Balansräkning

Balansräkning (tkr)

Tillgångar	Not	2012-12-31	2011-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		0	216
Rättigheter och andra immateriella anl tillg		1 046	1 588
Summa	8	1 046	1 804
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		19 419	22 699
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		20 862	21 938
Summa	9	40 281	44 637
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	10	43 616	41 438
Fordringar			
Kundfordringar		5 577	5 768
Fordringar hos andra myndigheter	11	6 055	5 666
Övriga fordringar		658	39
Summa		12 290	11 473
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		14 349	15 554
Upplupna bidragsintäkter		7 354	14 607
Övriga upplupna intäkter		0	0
Summa	12	21 703	30 161
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	13	-33 490	-46 866
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		99 039	93 124
Kassa och bank		0	0
Summa		99 039	93 124
Summa tillgångar		184 485	175 771

Balansräkning (forts)

Balansräkning (tkr)

Kapital och skulder	Not	2012-12-31	2011-12-31
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring		41 116	38 949
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		14 408	2 167
Summa	14	55 524	41 116
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		5 084	2 252
Övriga avsättningar		3 085	8 553
Summa	15	8 169	10 805
Skulder			
Lån i Riksgäldskontoret	16	40 847	47 030
Skulder till andra myndigheter	17	7 255	8 377
Leverantörsskulder		9 383	11 398
Övriga skulder		4 204	4 522
Depositioner		337	337
Förskott från uppdragsgivare och kunder		1 672	2 118
Summa		63 698	73 782
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		20 744	19 298
Oförbrukade bidrag		34 267	28 615
Övriga förutbetalda intäkter		2 083	2 155
Summa	18	57 094	50 068
Summa kapital och skulder		184 485	175 771

Anslagsredovisning 2012-12-31

Belopp i tkr

Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
16'2:53	Grundutbildning (ramanslag)						
16'2:53:001	Takbelopp	46 865	306 704	-14 718	338 851	-305 361	33 490
16'2:54:001	Forskning och konstnärligt utvecklingsarbete vid vissa högskolor	0	38 781	0	38 781	-38 781	0
	Summa	46 865	345 485	-14 718	377 632	-344 142	33 490

Finansiella villkor	Maximerat belopp	Utnyttjat belopp
Universitet och högskolor får belasta anslagen med kostnader för personskadeförsäkringar för studenter.	103	82
Kostnaderna får högst uppgå till 24 kr per helårsstudent.		

Kommentar: I kostnaden ingår försäkring för avgiftsbetalande studenter med 11 tkr

Tilläggsupplysningar

Kommentarer till noter

Högskolan i Skövde benämns HS om inget annat anges. Belopp i tkr där inte annat anges.

Undantag

HS har undantag från att göra delårsrapport enligt förordningen (2000:605) årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). HS har undantag från att upprätta och inlämna finansieringsanalys enligt förordningen (2000:605) årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). HS har undantag från kravet på årlig samrådsskyldighet med ESV om avgifter till och med 2012 enligt särskilt beslut från ESV dnr 42-909/2009. HS har undantag från bestämmelsen om att årsredovisningen skall innehålla redovisning av väsentliga uppgifter enligt 2 kap 4§ 2:a stycket enligt förordningen (2000:605) årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). HS skall i stället lämna uppgifter enligt bilaga 6 till regleringsbrevet Väsentliga uppgifter. HS har undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12§ anslagsförordningen (2011:223)

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). HS har följt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till Densamma. HS följer god redovisningssed enligt ESV:s allmänna råd till 6§ Förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. HS avviker från allmänna råd utfärdade av ESV vid redovisningen av bärbara datorer samt immateriella anläggningstillgångar. Dessa avvikelser kommenteras i anslutning till aktuell post.

Transfereringar

Årets transfereringar avser Erasmusmedel, stipendiemedel för 3:e landsstudenter utbetalda från Svenska Institutet och Internationella Programkontoret samt medel till Skövde Studentkår från Kammarkollegiet.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. I de fall faktura har inkommit efter fastställd brytdag (2013-01-04) eller när fordrings- eller skuld-beloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad livslängd på tre år eller längre definieras anläggningstillgångar. Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. För förbättringsutgifter på annans fastighet skall värdet vara minst 100 tkr.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Datorer	3år
Immateriella anläggningstillgångar	3år
Maskiner, fordon m.m.	5år
Inredning, möbler m.m.	7år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10år

HS avviker från ESV:s allmänna råd till 5 kap 4§ FÅB avseende rekommenderad livslängd för datorer. HS redovisar inte bärbara datorer som anläggningstillgångar utan kostnadsför dem löpande. Anledningen till detta är att utrustningen inte har en ekonomisk livslängd om 3 år p.g.a. det extra slitage användningen innebär.

Enl. 5 kap 2§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag gäller: Utgifter för en utveckling som är av väsentligt värde för myndighetens kommande år skall tas upp som Immateriell anläggningstillgång. Detta innebär att HS tillämpar sedvanliga kriterier även för immateriella anläggningstillgångar som ekonomisk livslängd om minst 3 år och ett värde på minst 20 tkr. För egenutvecklad immateriell anläggningstillgång skall värdet vara minst 100 tkr för att tillgången skall aktiveras.

Värdering av finansiella anläggningstillgångar

HS finansiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet.

Brytdag

Löpande redovisning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till 2013-01-04.

Ersättningar och uppdrag

Ersättningar till HS styrelse år 2012 samt uppgifter om övriga uppdrag (uppdrag som anges är styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag, såväl svenska som utländska).

Styrelsen 2012/2013

Uppgifter om styrelsen enligt 7kap 2§ FÅB gällande ersättning m.m. till styrelse och ledande befattningshavare.

Allmänna företrädare	tkr
Ekholm, Mats <i>Ledamot i Högskolan för lärande och kommunikation AB i Jönköping</i>	22
Eklöf, Kristina	22
Falk, Pia	22
Härenstam, Lars <i>Ordförande I IHM Business School</i> <i>Ordförande I First Executive Club</i> <i>Ledamot i Iris Utvecklings AB</i> <i>Ledamot i Blå Stjärnans Djursjukhus</i> <i>Ledamot i Stadsmissionen i Göteborg</i> <i>Ledamot och ägare i HR People Management Sweden</i> <i>Ledamot och ägare i Härenstam & Partners AB</i>	22
Jonäng, Kristina	22
Nilsson, Helena L	22
Svensson, Bertil <i>Ledamot i Högskolan i Halmstads Utveckling AB</i> <i>Ledamot i Högskolan i Halmstads Investerings AB</i> <i>Ledamot i Sondero Technologies AB</i>	22
Wass, Urban	50
Ledande befattningshavare	
Karlsson, Sigbritt (Rektor)	965
Företrädare för verksamheten	
Till företrädarna för verksamheten utgår inget arvode utan dessa fullgör sitt uppdrag inom ramen för sina respektive anställningar	
Klinga Levan, Karin (professor)	676
Wickelgren, Mikael (universitetslektor)	401
Dannberg, Katrin (universitetsadjunkt)	392
Företrädare för studenterna	
Kävrestad, Joakim Andersson, Tobias Wallgren, Henric	11

Notupplysningar

Noter till resultaträkningen

	2012	2011
Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
§ 4 avgiftsförordningen	7 642	4 427
Avgift enl 6kap 1§ Kapitalförsörjningsförordningen	0	0
Offentlighetsrättsliga avgifter	977	917
Övriga intäkter av avgifter och ersättningar	11 976	13 837
Summa	20 595	19 181

Not 2 Finansiella intäkter

	2012	2011
Räntor på räntekonto i Riksgäldskontoret	1 217	1 413
Ränteintäkter från bankmedel	932	1 063
Utdelning på aktier	1 249	716
Summa	3 398	3 192

Ränteintäkter från bankmedel avser utdelning från Kammarkollegiets obligationskonsortium. Utdelning på aktier är utdelning ur kammarkollegiets aktiefond.

Not 3 Kostnader för personal

	2012	2011
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter m.m.	174 692	190 179
Övriga personalkostnader	91 511	92 310
Summa	266 203	282 489

Not 4 Övriga driftskostnader

	2012	2011
Reparationer och underhåll m.m.	3 609	4 191
Resor, representation, information	11 911	12 291
Inköp av varor	12 285	12 203
Köp av porto, telefon och tjänster m.m.	34 408	31 383
Summa	62 213	60 068

Not 5 Finansiella kostnader

	2012	2011
Räntekostnader avseende räntekonto RGK	0	0
Räntekostnader avseende lån RGK	661	828
Räntekostnader avseende leverantörsskulder	6	5
Övriga räntekostnader	3	23
Bankkostnader	35	25
Realiserade valutakursförluster	17	13
Summa	722	894

Not 6 Transfereringar

Årets transfereringar avser Erasmusmedel, stipendiemedel till 3:e landsstudenter samt medel till Skövde Studentkår från Kammarkollegiet.

Not 7 Årets kapitalförändring

Årets kapitalförändring om 14 408 tkr är bättre än budget som fastställdes av styrelsen i december 2011. Där budgeterades med ett underskott om -267 tkr.

Noter till balansräkningen

Not 8 Immateriella anläggningstillgångar	2012	2011
Balanserade utgifter för utveckling		
IB anskaffningsvärde	1 668	1 668
Tillkommande tillgångar	0	0
Anskaffningsvärde UB	1 668	1 668
IB ack avskrivningar	-1 452	-896
Årets avskrivningar	-216	-556
Ack avskrivningar UB	-1 668	-1 452
Bokfört värde	0	216
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2012	2011
IB anskaffningsvärde	7 643	6 858
Tillkommande tillgångar	590	785
Avgående tillgångar	0	0
Anskaffningsvärde UB	8 233	7 643
IB ack avskrivningar	-6 055	-4 502
Årets avskrivningar	-1 132	-1 553
Avgående tillgångar	0	0
Ack avskrivningar UB	-7 187	-6 055
Bokfört värde	1 046	1 588
Not 9 Materiella anläggningstillgångar	2012	2011
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
IB anskaffningsvärde	40 653	38 010
Tillkommande tillgångar	611	2 643
Avgående tillgångar	-1 867	0
Anskaffningsvärde UB	39 397	40 653
IB ack avskrivningar	-17 954	-15 013
Årets avskrivningar	-2 973	-2 941
Avgående tillgångar	949	0
Ack avskrivningar UB	-19 978	-17 954
Bokfört värde	19 419	22 699

Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2012	2011
IB anskaffningsvärde	109 416	101 655
Tillkommande tillgångar	7 172	7 761
Avgående tillgångar	0	0
Anskaffningsvärde UB	116 588	109 416
IB ack avskrivningar	-87 478	-78 853
Årets avskrivningar	-8 248	-8 625
Avgående tillgångar	0	0
Ack avskrivningar UB	-95 726	-87 478
Bokfört värde	20 862	21 938
Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav	2012	2011
Bokfört värde		
Aktiefonder	19 694	18 445
Obligationsfonder	23 922	22 993
Summa	43 616	41 438
Marknadsvärde	2012	2011
Aktiefonder	24 726	21 304
Obligationsfonder	24 641	23 554
Summa	49 367	44 858
Beloppen avser medel placerade hos Kammarkollegiets fondförvaltning.		
Not 11 Fordringar hos andra myndigheter	2012	2011
Kundfordringar statliga	2 872	1 411
Mervärdesskattfordran	2 926	4 110
Övriga fordringar	257	145
Summa	6 055	5 666
Not 12 Periodavgränsningsposter	2012	2011
Förutbetalda hyror	12 638	12 551
Upplupna bidragsintäkter (utomstatliga)	5 383	11 016
Övriga periodavgränsningsposter	3 682	6 594
Summa	21 703	30 161

Posten upplupna bidragsintäkter (utomstatliga) består av upparbetade kostnader avseende 24 bidragsfinansierade projekt. 2011 bestod posten av 24 bidragsfinansierade projekt. Skillnaden i belopp mellan åren beror på några större projekt som avslutats under året.

Not 13 Avräkning med statsverket	2012	2011
Avräkning med statsverket –IB	-46 865	-46 744
Redovisat mot anslag	344 142	344 609
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-345 485	-359 559
Återbetalning av anslagsmedel	14 718	14 829
Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-33 490	-46 865

Not 14 Balanserad kapitalförändring

Redovisning av myndighetskapital m.m.

	Belopp
A. Ackumulerat över- eller underskott (årets och balanserad kapitalförändring)	55 524
B Årets totala kostnader	402 601
A i procent av B	13,8%

Redovisning av kapitalförändring per område

Verksamhet	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i			
Regleringsbrev	51 055	14 170	65 225
Uppdragsverksamhet (enligt bilaga 4)	1 035	-851	184
Summa	52 090	13 319	65 409
Forskning/konstnärligt utvecklingsarbete/utbildning på forskarnivå			
Utbildning på forskarnivå och forskning	-42 384	1 094	-41 290
Uppdragsverksamhet (enligt bilaga 4)	31 410	-5	31 405
Summa	-10 974	1 089	-9 885

Not 15 Avsättningar	2012	2011
Ingående avsättning pensioner	2 252	1 777
+Årets kostnad	9 783	1 540
-Årets kostnad	-6 951	-1 065
= Utgående avsättning	5 084	2 252
Ingående avsättning övrigt	8 553	3 186
+Årets kostnad	1 973	8 508
-Årets utbetalningar	-7 441	-3 141
= Utgående avsättning	3 085	8 553

Under 2012 har tagits omställningskostnader på 1 973 tkr då Högskolan i Skövde behöver anpassa förvaltningen inför framtiden. Under året har några av den tidigare uppsagda personalen valt att ta pension. Därför har kostnaderna minskat på övrig avsättning och ökat på pensionskostnad med 4 373 tkr.

Not 16 Lån i Riksgäldskontoret	2012	2011
Ingående skuld	47 029	46 536
Lån upptagna under året	7 730	13 892
Årets amorteringar	-13 912	-13 399
Summa	40 847	47 029
Beviljad låneram	55 000	63 000
Kreditram på räntekonto	33 045	33 045
Nettoeffekten för decemberinvesteringar 2012 är 480 tkr		

Not 17 Skulder till andra myndigheter	2012	2011
Skuld till Skatteverket (arbetsgivaravgifter)	4 493	4 756
Skuld till Skatteverket (mervärdesskatt)	421	1 350
Leverantörsskulder till statliga myndigheter	2 341	2 271
Summa	7 255	8 377

Not 18 Periodavgränsningsposter	2012	2011
Oförbrukade bidrag (statliga)	20 778	20 207
Oförbrukade bidrag (utomstatliga)	13 265	8 239
Oförbrukade bidrag ang transfereringar	224	169
Upplupna löner	1 129	760
Semesterlöneskuld	16 600	15 972
Kompetensutvecklingsmedel	902	789
Upplupna räntor (statliga)	3	19
Övriga upplupna kostnader	2 110	1 758
Övriga förutbetalda intäkter	2 083	2 155
Summa	57 094	50 068

Posten oförbrukade bidrag består av saldot av 56 bidragsfinansierade projekt. 2011 bestod posten av 51 bidragsfinansierade projekt. Ökningen av oförbrukade bidrag förklaras av medel inbetalda bl a av EU sent på året som inte har hunnit användas

Redovisning av takbelopp

(enligt bilaga 3 till regleringsbrev)

Tabell 1 Redovisning av antal helärsstudenter (HST) och helärsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2012-01-01 - 2012-12-31

Enligt bilaga 2 Avräkning av helärsstudenter och helärsprestationer m.m.

	A	B	C	D	E
Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättn. (tkr)	HPR Ersättn. (tkr)	Utfall Total Ersättning C+D
Humaniora	168	98	3 929	1 880	5 809
Juridik	234	138	5 494	2 635	8 129
Samhällsvetenskap	907	765	21 247	14 648	35 895
Naturvetenskap	708	490	35 465	20 703	56 168
Teknik	1 506	996	75 425	42 084	117 509
Vård	360	319	19 189	14 723	33 912
Medicin	203	147	12 090	10 606	22 696
Undervisning	148	162	5 138	6 619	11 757
Övrigt	0	0	0	0	0
Design	50	50	7 097	4 324	11 421
Musik	10	10	1 225	774	1 999
Summa	4 294	3 175	186 299	118 996	305 295

Takbelopp (tkr) 306 704

Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet 1 409

Antal helärsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helärsstudenter 59 inom **design**. Högst får 50 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helärsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Totalt antal utbildade helärsstudenter 19 inom **musik**. Högst får 10 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helärsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Redovisning av takbelopp (forts)

(enligt bilaga 3 till regleringsbrev)

Tabell 2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion

<i>A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)</i>	
Årets takbelopp (tkr)	306 704
+ Ev. ingående anslagssparande (tkr)	32 147
Summa (A)	338 851
<i>B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå</i>	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	66
Utfall total ersättning enligt tabell 1	305 295
+ Ev. utnyttjande av tidigare överproduktion	
Summa (B)	305 361
Summa (A-B) ¹	33 490

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparande nedan

Negativ summaförs till tabell över överproduktion nedan.

<i>Tabell. Anslagssparande</i>	
Totalt utgående anslagssparande (A-B)	33 490
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	2 820
Utgående anslagssparande	30 670

<i>Tabell. Överproduktion</i>	
Totalt utgående överproduktion	
- Ev. anslagssparade över 10% av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	0

² Den del av anslagssparandet respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande

Väsentliga uppgifter

(enligt bilaga 6 till regleringsbrev)

	2012	2011	2010	2009	2008
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	4 294	4 509	4 475	4 423	4 141
Kostnad per helårsstudent	70 786	73 245	72 499	69 705	70 944
Totalt antal helårsprestationer ¹	3 175	3 243	3 468	3 373	3 239
Kostnad per helårsprestation	95 815	101 837	93 550	91 404	90 701
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst)	21	5	0	0	0
Totalt antal nyantagna doktorander	13	11	17	10	10
- andel kvinnor	38%	9%	59%	50%	50%
- andel män	62%	91%	41%	50%	50%
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	59	59	66	59	70
- andel kvinnor	41%	51%	56%	52%	46%
- andel män	59%	49%	44%	48%	54%
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	31	34	38	35	37
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb.)	0	0	0	0	0
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	3,4	2,7	0	2,7	2,7
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen	5,5	5,6	5,9	7,1	6,5
Totalt antal doktorsexamina	10	15	9	15	15
Totalt antal licentiatexamen	7	6	0	3	3
Totalt antal referegranskade vetenskapliga publikationer	218	219	191	192	196
Kostnad per referegranskad vetenskaplig publikation	393 183	391 845	446 817	396 609	354 526
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	414	443	454	439	402
Medelantal anställda	480	524	516	429	405
Totalt antal lärare (årsarb.)	234	250	262	269	244
- andel kvinnor	43%	43%	47%	45%	47%
- andel män	57%	57%	53%	55%	53%
Antal disputerade lärare (årsarb.)	139	143	138	118	104
- andel kvinnor	42%	39%	39%	33%	32%
- andel män	58%	61%	61%	67%	68%
Antal professorer (årsarb.)	17	23	17	18	16
- andel kvinnor	41%	27%	21%	19%	19%
- andel män	59%	73%	79%	81%	81%

	2012	2011	2010	2009	2008
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	417	418	403	380	355
utb. på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	330	327	322	309	290
- andel anslag (%)	92%	94%	94%	94%	93%
- andel externa intäkter (%)	7%	6%	6%	6%	7%
forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	87	91	82	71	65
- andel anslag (%)	45%	42%	46%	44%	48%
- andel externa intäkter (%)	55%	58%	54%	56%	52%
Kostnader totalt (mnkr)	403	416	410	384	363
- andel personal	66%	68%	67%	67%	68%
- andel lokaler	15%	14%	14%	14%	14%
Lokalkostnader ² per kvm (kr)	1 583	1 567	1 707	1 358	1 439
Balansomslutning (mnkr)	184	176	172	161	141
- varav oförbrukade bidrag	34	29	26	28	31
- varav årets kapitalförändring	14	2	-7	-4	-7
- varav myndighetskapital (inkl årets kapitalförändring) ³	56	41	39	46	50

¹ Exkl. uppdragsutbildning och beställd utbildning

² Enligt resultaträkningen

³ För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

POSTADRESS

Högskolan i Skövde
Box 408, 541 28 Skövde

BESÖKSADRESS

Högskolevägen

TELEFON

0500-44 80 00

FAX

0500-44 80 99

E-POST

info@his.se

INTERNET

www.his.se
